

ELŐFIZETÉS

ELŐFIZETÉS:
 HETENKÉNT:
 Egy évre 24 havi.
 Egy hónap 2 havi.
VEZETŐSÉG:
 Egy évre 24 havi.
 Egy hónap 2 havi.
ELŐFIZETÉS:
 Hétente post. ut. egyszer 2 fillér,
 minden hóváltásnál 2 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:
 Aradi és eszaki egyesült
 vasárnok palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 37.
KIADÓHIVATAL:
 Aradi Nyomda Részvény-
 Társaság.
 József főherceg-ut. 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1915.

FŐMUNKÁLTATÓ:
STAUBER JÓZSEF.

Szombat, június 12.

Visszavertük az eddigi olasz támadásokat.

Budapest, június 11. (Hívtelen.)

Orosz hadszíntér:

Délkeletgaliciában és Bukovinában szövetséges hadseregek eredményesen folytatták a támadást azon orosz haderők ellen, amelyek még Dnyesztertől délre állanak. A Pflanzler-Baltin hadsereghez tartozó csapatok elűzték az ellenséget Ottynától északra Obertymnál és Horodenkánál elfoglalt állásából és Dnyeszter felé vannak előnyomulóban, amely folyónak déli partján oroszok még tartani igyekeznek. Közvetlenül Csernoviától keletre egyetlen helyen, amelyen még oroszok Pruth mentén állanak, csapataink ellenségnek egy támadását rövid harc után visszaverték. Egyebekben északon helyzet változatlan.

Olasz hadszíntér:

Tegnapelőtt és tegnap olaszoknak összes arcvonalokon ellenünk intézett valamennyi támadását visszavertük. Egy újabb előretörésük, amely görzi hídtól egy része ellen irányult dalmát Landwehr-csapatok tüzeben összeomlott. Szintoly eredménytelen maradt ellenségnek Ronchitól északra ellenünk intézett egy támadása. Leonzo arcvonalon tüzérségi harc még tart. Karintiai határon tegnap délután ellenségnek a Freikofel ellen intézett egy erősebb és Wolay-tónál ellenünk intézett egy gyengébb támadását visszavertük. Tirolban egy Contina D'Ampezzonál betört olasz dandárnak előretörése Peuteletain melletti állásainkon összeomlott. E vidéken ellenünk intézett újabb támadások éppúgy, mint a Landronál vívott éjszakai harcok szintén ellenség visszavonulásával végeztek. Többi tiroli határterületen szakadatlan ágyuharcok és ezek nézve sikeres nagyobb csatározások folynak. Hófer altábornagy, a veszerkari főnök helyettese. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

A francia offenzíva kudarcai.

Berlin, június 11. Nagy főhadiszállás jelenté:

Nyugati hadszíntér:

Loretto magaslatától északkeletre ellenség előretöréssel ugyancsak a Neuwilleről északra és délre levő állásaink ellen intézett ismételt támadásai megbiúsultak. Az Bourietől északra fekvő árkokban közelharc még tart. Helenthaler-től délkeletre és Besumont mellett ellenség támadásait tegnap és ma éjjel visszautasítottuk, csak a Serre-Mailly közti ut mellett érték el franciák jelentéktelen eredményt. Franciák tegnap este megkísérelték, hogy azokat az árkokat, melyeket Champagneban június kilencedikén elfoglaltunk, tőlünk ismét elragadják. Nagyobb erővel és esős arcvonalon támadtak, a Le-Mesniltől északra és Beau Sejour Farmetől északra fekvő pontok között csakhamar támadás ellenségnek leg súlyosabb veszteséggel melletti teljesen összeomlott. Ellenségnek éjjel megismételt támadási kísérleteit már csírájában elfojtottuk.

Keleti hadszíntér:

Alsó-Dubissa mentén Eiragóitól észak-nyugatra több orosz támadást visszautasítottunk. Az ellenség eközben háromszáz foglyot veszített.

Délkeleti hadszíntér.

Galiciában kezdő új csapatok helyzete változatlan. Legfőbb hadvezetőség. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Arad, június 11.

Csak egy kevésse kell magunkat Szerbia helyzetébe képzelni, hogy az első pillanatra elhagyjuk a München keresztül jövő, jó forrásra hivatkozó jelentést: Szerbia szabadulni akar az entente-től. Ki akar bontakozni a helyzetből, amelybe hamis jelszóval, hazug ígéretekkel, érdekei ellen ugratták be és amely eddig oly nagy, meddő áldozatot kívánt tőle.

Emlékezzünk vissza a világháború megelőző, forróan izgatott napokra. A konfliktust, amely az osztrák-magyar monarchia és Szerbia között a trónörökös pár meggyilkoltatása miatt keletkezett, Szerbiának könnyű lett volna békésen, vér nélkül elintézni. Semmi se parancsolta, hogy Szerbia a maga sorsát Tankosics Voja úrnagyhoz kapcsolja; semmi igazi ok nem állotta útját annak, hogy Szerbia, a civilizált emberek főháborodásával bélyegezze meg a serajevói gyilkosságot. Szerbia vezetőit azt is tudhatták, hogy sokkal erősebbek vagyunk, mintsem hogy olyan ábrándokat, mint a minőt a monarchia rovására való területgyarapodás, fenntartás nélkül le ne lehetett volna rombolni.

Akkor azonban előtérbe lépett Oroszország, mint Szerbia protektora a nagy szláv eszmével. Ennek nevében belekergette Szerbiát a háborúba, a melyről, sejtette, hogy világháború lesz belőle. És mikor már Oroszország is hadban állott, jött Szentpétervárról a fennhéjázó biztatás: rövid idő múlva Magyarország

testén keresztül jövünk a segítségunkra!

Szerbia belefáradt és félig belepusztult a várakozásba. Azalatt Oroszország egyre távolabb jutott Szerbiától, Magyarországtól, sőt azon a ponton van, hogy a monarchia területét egészen elhagyja. A keletgalíciai hadjárat már nem egyéb, mint a visszavonulás fedezése: mentése annak, ami menthető.

Es mi lett a nagy szláv kérdéssel? A kudarcától rettegő entente ezt ép úgy felrugta, mint a hogy Olaszország a szövetségi szerződést. Az entente, a mikor Olaszországot maga mellé csábitotta, megfélekedett mindenről, a mit Szerbiának ígért. Mindenekelőtt Albániáról, a melynek szélén Szerbiának legtöbb vágya, a Törökország ellen vívott harc egyik sóvárgott célja: az adriai kikötő van. Azzal, a mit Olaszország ebben a háborúban nyerni akar, Szerbia olyan szomszédot nyer a Balkánon, a mely sokkal veszedelmesebb és károsabb reá nézve, mint a minőt bennünk, az osztrák-magyar monarchiában képzelt.

Mikor pedig Szerbia az entente vezetőit ígéretekre, szavukra emlékezteti, Pétervárról durva hangon lepiszszegik, nyere kioktatással traktálják. Szerbiának a hatalmas protektorért és annak szövetségeseiért csak elvéreznie, lesorvadnia volt szabad. Ha valami kárpótlást, sőt ha a maga jövőjének biztonságát akarja, azt üzenik neki: várjon sorára, majd

ha lehet, csinálnak valamit az érdekében.

Csodálni kellene, ha erre a kijózanodott, megcsalt szerbek keserősége nem törne ki, s követelne valami változást. Hogy Szerbia nem hajlandó az entente akaratának magát alávetni, ez abból is látható volt, hogy az olaszok beavatkozása után sietett Albániába nyomulni. Ahelyett tehát, hogy az olaszoknak Görz felé törő offenzíváját boszniai oldaltámadással segítené, egyenesen kényszeríti az olaszokat, hogy Albániában velük együttműködjenek.

Hadbavonult

aradi ujságírók támogatása.

(Az Aradi Ujságírók Segítő Egyesületének közgyűlése.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, június 11.

Ma délután tartotta meg az Acsev. tanács-teremben évi rendes közgyűlést az Aradi Ujságírók Segítő Egyesülete, Fábry Sándor dr. elnöke alatt. A három év előtt alapított egyesület most a háboruban állta ki a tűzpróbáját annak, hogy hivatását sikerrel képes betölteni. Az aradi közönség áldozatkésztsége segítségével jött az egyesületnek, hogy elnökének Fábry Sándor dr. Acsev. vezérigazgatójának odaadó és lelkes támogatásával olyan tőkét gyűjtöttek, amelyből most, amidőn az aradi hivatásos ujságírógárdából igen jelentékeny percent vonult hadba és szorult támogatásra, az egyesület bámulatosan eleget tudott tenni a reá háramló feladatnak. Erről a munkáról: a hadbavonult ujságírók támogatásáról számolt be az egyesület vezetősége a mai közgyűlésen.

A közgyűlést Fábry Sándor dr. elnök nyitotta meg és meleg szavakkal méltatta az ujságírók munkáját, amelyet most a háboruban kifejtettek.

— Egyesületünk — mondotta Fábry dr. — nem folytathatta a háborus esztendőben tevékeny munkáját, de ha az egyesületi életnek ilyen irányú tevékenységéről nem is számolhatunk be, meg kell állapítanunk, hogy az ujságírók és ezek közt az aradi ujságírók becsülettel, ambícióval, fáradságtalan szorgalommal kivették részüket a háboru munkájából. Mint az őrhelyén álló katona, egy pillanatra sem tévesztve szem elől a nagy célt: úgy harcolt minden egyes ujságíró és szolgálta a nemzet lelkesedésének, a nemzet önbizalmának ébrentartását, krónikása volt a harcok hatalmas eseményeinek. Az aradi segítőegyesület tagjai közül ötven hadbavonultak és ma is a harctéren fegyverrel szolgálják a nemzet szent ügyét, két kartársunk mint haditudósító vett részt a harctéri életben, egyikük Bolgár Lajos meg is sérült ujságírói kötelességének teljesítése közben.

A közgyűlés részvételű tapsal honorálták Fábry Sándor dr. szavait. Ezután Lippai Dezső egyesületi titkár számolt be a múlt évi tevékenységről a következő jelentéssel:

A nagy háboru diadalittas napjaiban jöttünk össze, hogy ez évi közgyűlésünket megtartsuk. Az országnak minden intézménye és egyesülete megérezte a vészterhes idők súlyát, de legjobban azokat az egyesületeket sújtotta a háboru, amelyek gyarapodásukat s egzisztenciájukat a társadalom áldozatkésztségeire alapították. A magyar társadalom humanitását és jótékonyosságát erősen igénybe vették a háboruak megszámlálhatatlan jóléti intézménye és mindenki még tehetségén felül is sietve adakozott azoknak és azok hozzátartozóinak, akik a becsület mezején küzdenek a haza üdvéért és boldogulásáért. A Vörös Kereszt támogatása, a sebesültek ápolása, a rokkantak istápolása, a hátramaradottak gondozása, az özvegyek segítése, a vakok és bénák eltartása oly nagy kötelességeket róttak a magyar társadalomra, hogy a békés idők céljait szolgáló humánus egyesületek háttérbe szorultak. Sőt be is kellett szüntetni minden tevékenységi akciót, mert valóban hazafiatlanság lett volna a szent célok rovására csak egy fillért is elvonni annak rendeltetésétől.

Az Aradi Ujságírók Segítő Egyesülete a háborus idők alatt nem fordult kérés szóval a nagyközönséghez, nem folytatta a tevékeny

munkáját, hanem szerény eszközeivel ő is beállott azok közé, akik a világháboru borzalmas napjaiban az ország segítségére siettek.

Az első hadikölcsönjegyzés alkalmával tőkésének jelentékeny részét, 12.000 koronát, hadikölcsönbe fektette és a második kölcsön kibocsátásakor újabb tízezer koronát jegyzett.

Minden büszke önérettel megállapítjuk, hogy szinte tehetségünkön felül tettünk eleget hazafias kötelességünknek, meg kell említenünk azt is, hogy éppen ezek a rendkívüli idők ezenfelül még azt a kötelességet is ránk rótták, hogy hadba vonult kollégáinkat támogassuk.

A rendes segélyezéseken kívül tekintélves összeggel segítettük katona-kartársainkat, úgy hogy a kamatok nem voltak erre elegendők s tőkénkhez kellett nyulnunk, hogy kötelezettségeinknek eleget tehesünk. Az újabb behívások esetén pedig ugyancsak féltve őrzött vagyonunkból kell majd kihalítani azokat az összegeket, amelyeket segélyezésre fordítunk.

Egyesületünk vagyona 20.356 korona 70 fillér, ebből segélyezésre fordítottunk ebben az esztendőben 1230 koronát, amihez járulnak még azok a hadisegélyezések, amelyekkel — tekintettel, hogy március után történtek — a jövő évi kimutatásunkba számolunk el.

Az 1914-ik évben kiutalt 1230 korona segély 11 kartársunk között oszlott meg.

Ebből betegség címén 4 esetben, állatlanság okából 1 esetben és rögtön segély címén 5 esetben nyújtottunk segélyt. Ehhez járul még egyik harctéren levő kartársunknak adott segély.

Vagyonunkhoz képest nagy az az összeg, amit segélyekre kiutaltunk, mindazonáltal szívesen intéztünk el minden segélyezést és tettük ezt abban a reményben, hogy mikor majd ismét a béke áldásos napjai virradnak ránk, a társadalom áldozatkésztsége busásan pótolni fogja azokat a kiadásokat, amelyeket a rendkívüli idők rendkívüli körülményei teremtetek.

A titkári jelentés tudomásul vétele után Bolgár Lajos pénztáros tette meg jelentését az egyesület vagyoni állapotáról, amelyet azután a múlt évi számadásokkal együtt Martonosi Béla Acsev. főkönyvelő, akit az egyesület számadásainak vezetésére megkértek, részletesen ismertetett.

A közgyűlést tisztujítás fejezte be. Rudnyánszky Endre indítványára az egyesület köztisztviselőiben álló és szeretett elnökét Fábry Sándor drt, akinek önzetlen, fáradtságos és nagy tevékenységért, vezető és pártfogó támogatásáért az aradi ujságírók nem lehetnek eléggé hálásak, egyhangú lelkesedéssel újból elnökké kiáltották ki. Ugyancsak egyhangúlag választották meg az eddigi tisztikart és választmányt is.

Az Ozmán Vörös Félhold hivatalos levelezőlapjai. Az Ozmán Vörös Félhold Egyesület művészi kivitelű képeslevelezőlapokat készített és ezek közül néhány ezer darabot ingyen följárult a Vörös Félhold támogatására alakult magyar országos bizottságnak. A levelezőlapok el vannak látva az Ozmán Vörös Félhold hivatalos bélyegzőjével és jelszavával. Ez utóbbi törökül így hangzik: Vatana mu-kabbet jerallara muávenet. Ami magyarul annyit tesz, hogy: A hazának szeretet, a sebesülteknek segítség. Minden egyes levelezőlap továbbá magánviseli török és magyar nyelven a következő ajánlást: Az Ozmán Vörös Félhold Egyesülete — hálából a nemes magyar nemzetnek. A magyar bizottság elhatározta, hogy ezeket a rendkívül szép képeslapokat 20 filléres áron árusítani fogja a Vörös Félhold javára. A bizottság kéri azokat a hazafias cégeket, akik tekintettel a nemes célra a lapokat árusítani hajlandók, lépjenek érintkezésbe írásban vagy szóval az Országos Bizottság képviselőházi irodájával.

A nyári idény küszöbén

elköltözés, lakásváltoztatás esetén, tisztelettel kérjük előfizetőinket, hogy új lakcíkjüket, a lap pontos szétküldése szempontjából — legutolsó tartózkodási hely megjelölése mellett — a kiadóhivatallal idejekorán közöljék.

Olcsóbb lett az aradi piac rendőri felügyelet alatt.

(Greén főkapitány intézkedéseinek hatása. — Az első hatósági ármegállapítások.
— Megbüntetett piaci uzsorások.)
— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 11.

Péntek van. Kora hajnal. Alig szürkül még három óra felé, már kocsisorok döcögnek végig a városba vezető utvonalakon. Falusi szekerek, amelyeken jobbra kendős asszonyok gubbaszt a gyümölcseket, zöldséggel megrakott kosarak mellett. Ujarad felől a hidon át hosszú menetben jönnek a zöldséges asszonyok, a piacok környékéről kiáradnak a kofák. Jön sorakozik, sokasodik az az áradat, amely kosaraiból, szekereiből, kamráiból megtölti Arad gyomrát. Még nem sütött ki az első napsugár és a Szabadság-tér, a Tököli-tér már zümmögő nagy tábor, ahol zöldséghegyek tornyosodnak, földreterített kendőkön egyszerűbb kis falusi asszonyok igyekeznek csoportosítani áruikat, kosárba gyümöcszött és kerebe szoritott ludak gágognak, kacskák háphája hangzik. Zöldségillat, majorság sereg kavargó levegőben és lármás, szaggatott beszéd, repkedő szavak, alku, vita, amelyekből félóra múlva kialakul a piaci árak képe — a rendszeren örületesen drága piaci áraké.

Ma azonban új szín is vegyült a piaci egyvelegbe. A legkorábbi reggeli órákban, amikor a bohémek és lumpok pihenni indulnak, felvonultak a pénteki hetivásárra a rendőrség emberei. Mint az Aradi Közlöny ma megírta, a főkapitány a hetivásárok nagy piaci forgalmának ellenőrzése az eddigi buzgó piaci rendőrtiszt Moldován Odón rendőrhadnagy mellett Vida Vilmos és Petkovics Béla rendőrfelügyelőket és Nyáry László segédtisztet is kirendelte. A négy tisztviselő hat detektívvel és hat rendőrrel vonult ki a piacra, ahol megkezdték munkájukat. Greén főkapitány közölte tegnap a piaci ellenőrzéssel megbízott tisztviselőkkel instrukcióit és ezek betartásával a tisztviselők jó munkát végeztek az agyondrágított piacon, tevékenységüknek a közönségre jóval hasznosabb, előnyösebb árszabályozó hatása volt, mint az árszabályozó bizottság városi tanácskozásainak szokott lenni. A rendőri árszabályozók bezzeg nem drágítottak elkerülhetetlen kényszerre és házalókra hivatkozva semmit, hanem a fogyasztó közönség érdekeit a legszelbben megvédelmezve a legtöbb esetben jelentékenyen lecsökkentették az indokolatlanul magas árakat.

Az aradi háziasszonyok ma megnyugvással tapasztalhatták, hogy a rendőrség csakugyan megvédi őket az egyes nyereszkedési vágytól elvakult árusok tulkapásai és durvaságai ellen, Greén főkapitány az egyetlen, aki nem szép szavakkal és elméletekkel, hanem tettel igyekezik segíteni az élelmiszer drágaságon. Az új rend — amelyhez a legközelebbi hetivásáron már a közvetítő-vásárlók igazolványi kényszere is csatlakozik — ma még szokatlan volt, meglepte a piaci árusokat, néhol erélyesebb fellépést is kívánt, de általában az a megnyugtató eredménnyel bíztat, hogy tisztán spekulációs élelmiszer drágítással nem lehet ezentúl megzsarolni a piaci bajjoktól már nagyon is elkészeredett közönséget.

A rendőrtisztviselők árszabályozó munkája igen érdekesen ment. A tisztviselők elosztva a detektíveket és rendőröket maguk is elszéledtek a piacon. Moldován rendőrhadnagy a zöldségesek között a Szabadságtéren maradt, Vida felügyelő a tej és tojásárusokat figyelte, Pet-

kovics felügyelő pedig a baromfikofák között cirkált. Az első alkalom a hatósági közbelépésre hamarosan kínálkozott: néhány gáji veteménytermelő összehívta öt zsákra való zöldbabot szállított be a piacra. A korai zöldbab ma még eléggé újdonság és a jeles gáji asszonyok erre való tekintettel öt koronáért ajánlották kilóját a zöldbabnak. Az uzsoránál is szemérmetlenebb ártól még a kofák is elképedtek. A zöldbab-uzsorások mellett azonban megjelent Moldován rendőrhadnagy és kihirdette a kofáknak:

— Figyelmeztetem magukat, hogy a piacon nem árusíthat ma az, aki megadja az öt koronát a zöldbab kilójáért.

Nem is vásárolt senki. A gájak pedig álltak, álltak és végre lassacskán, beértek normálisabb árral: egy korona hatvan fillérért adták el azt a zöldbabot, amit öt koronára tartottak.

Sikerrel lépett közbe a rendőrhadnagy az új burgonya napi árának megállapításánál is. A termelők negyven koronáért akartak adni száz kilót a kofáknak és a kellő diplomáciával végrehajtott rendőri közbelépés után a negyven korona helyett huszonnolccal is beérték. Az ármérséklés itt harminc százalékot tett ki. Olcsóbb árakat kívánt Moldován a hagymánál is.

— Kérem rendőrhadnagy ur, — mondták a kofák — magunk is drágán vettük ezt a meglevő hagymát, nem adhatjuk olcsóbban.

— Jó, — rendelkezett Moldován — de jövőre igyekezzenek olcsóbban venni. Ennek az eladására három napot adok és három nap múlva olcsóbbnak kell lenni a hagymának is.

Vida Vilmos felügyelő a tojás árusoknál teremtett rendet. Amint ismeretes, a tojás az a cikk, amellyel az aradi piacon a legtöbb baj van. A tojásimporira egész csomó ember vetette rá magát és a tojás kivétel céljára dolgozó ügynökök még a falvakat is bejárják tojás után. Ez a nagy hajszára szemérmetlen drágításra vezetett és bizony ma is 12-14, sőt 16 fillért is mertek kérni tojásért.

— A tojás ára tíz fillér — jelentette ki erélyesen Vida Vilmos. Egypáran nem hajtottak az első szóra, de amikor rendőr ellenőrizte az eladást, (és ma minden tojásárusra ügyelt rendőr) simán fogyott a tojás, amelyért bizony még a tíz fillér is igen tisztességes ár ilyen nyári időben. Egyes asszonyok ahhoz a fogáshoz folyamodtak, hogy kendő, zöldség, gyümölcs alá rejtették tojásaikat, olyan is akadt, aki kétszáz darab tojást rejtett el ily módon. Vida és emberei éles szemmel kifürkészték a ravaszkodókat és eladásra kényszerítették őket. A kétszáz tojás elrejtője, amikor a mellé állított rendőr negyedóra alatt eladta a sok tojást még hátkodott is.

— Köszönöm biztos ur, ilyen gyorsan se adtam még tul az árumon. Ha nálam hagyták elrejtve, felét se tudtam volna eladni ma.

Szigorúan tíz filléres árban négyezer darab tojás került ma eladásra az aradi piacon.

A piaci tejárusok is drágításal próbálkoztak értesítve az aradi mesterségesen támasztott és rézleves tejmizériáról. De a vá-

sárló közönség látva a rendőrség pompás munkáját és tudva, hogy a kofák durvaságai ellen védve van, maga is tuljárt a kofák essén.

— Mérjen csak egy litert — mondta hirtelen ötlettel egy asszony a tejt 36 fillérre tartó kofának hosszú és hiábavaló alkudozás után.

— No most itt van harminc fillér — szöjt azután, amikor már a tej a kannájában, lábában volt. — Többet nem adott érte, mert ennyi ma az ára Aradon.

A tejeskofa tiltakozott (persze: tekintettel a rendőrségre csak igen halkán) azonban a rendőr a vásárlónak adok igazat és a példa hamar hódított.

Leszállt a tejjel ára is 1 korona 60 fillérre, sőt egyes kofák már úgy igyekeztek konkurrálni, hogy mikor Vida Vilmos ennyiben állapította meg a tejjel napi árát, még tíz és husz fillérrel olcsóbban kínálták önként.

Legnehezebben ment még ma az árszabályozás a baromfipiacon. A majorság ára — annak tudatában, hogy Aradon a hus drága és hogy az a másik árszabályozó bizottság a városbázán még állandóan drágítja is — csak lassan fog alább szállni. Petkovics Béla rendőrfelügyelő azonban már ma is ért el valamelyes eredményt és a tyuk ára 7-10, a fiatal libaé 6-8-10, a kövér libaé 18-24, a rucáé 7-10 korona között variálódott. Annyit mindenesetre elért a felügyelő, hogy nem tűrte, hogy a falusi asszonyok csak nagyban, viszontelárusítónak adják el a baromfit. Több olyan asszony akadt, akik nagyobb mennyiségű tyukot, libát hoztak be faluról, de csak együtt, kereskedőnek akarták eladni, hogy gyorsan hazamehessenek és a további drágítást végezze a viszontelárusító. Az ilyen asszonyokat egyszerűen kitiltották és rendőrrel kikísértették a mai piacról. Egy asszonyt aki husz libából egyenként nem akart eladni, Petkovics felügyelő kényszerített, hogy a fogyasztóknak normális napi áron 7-8-9 koronáért eladja libáit. Három olyan falusi asszony is akadt, aki semmi áron sem akart uzsora áraiból engedni. Ezeket a felügyelő a rendőrségre kísértette.

Kivételesen tojásárusítás volt a baromfi piacon, mert elesiptek egy asszonyt, aki 12 fillérjével akarta adni a tyukok és rucák árnyékában tojásait, mindjárt 800 darabot, Petkovics felügyelő azonban elesipte és rendőri felügyelet mellett 10 fillérért árusította ki a tojásokat.

A piaci eseményeknek azonban még a rendőrbírószágon is volt folytatása. Weil Károly dr. rendőrbíró szigorú ítélettel sújtotta az elébe került piaci uzsorásokat. Így Albu Miklósné, aki két és fél kilós kacsáért nyolc koronát követelt, 2 napi elzárást és 5 korona pénzbírságot kapott, azonfelül a rendőrségen 490 koronáért elérverezték a drága kacsát. Wille Mária, aki huszonnégy koronát követelt a piacon egy kövér kacsáért, a rendőrbíró három napi elzárásra és 20 korona pénzbüntetésre ítélte. A városbáza udvarán megtartott árverésen a kacsá 11 koronáért talált vevőre. Elítélte még Weil Károly dr. czv. Schlee Antalné öthalmi lakost is, aki árpakását árult a piacon, 20 fillér helyett 40 fillérért mérve illéjét. Három napi elzárást és 20 korona pénzbüntetését kapott.

Ezek az erélyes ítéletek és az a szigorú, de igazságos elbánás, amellyel a rendőrtisztviselők a piacon a mesterséges árfejhajtást megakadályozták kétségtelenül hatással lesz a piaci árusokra és Arad közönsége némi megnyugvással veszi tudomásul, hogy nincs kiszolgáltatva teljesen a lelketlen nyereszkedőknek és az aradi piaci uzsorásoknak.

Greén Nándor főkapitány ma különben nagyobb intézkedéseket is tett a piaci árak mérésére. Érintkezésbe lépett Dálnoki Nagy Lajos dr. alispánnal, hogy egyöntetű eljárást létesítsen a kiviteli célokra élelmicikkeket összevásárló kereskedőkkel szemben. Aradon ezentul ilyen kereskedők csak a főkapitány igazolványa alapján vásárolhatnak a piacon (piacon kívül pedig egyáltalán nem vásárolhatnak.) Hogy ezt az intézkedést ki ne játszassák oly módon, hogy kimennek a falvakba összevásárolni az élelmicikkeket, az alispán Greén főkapitány kérésére intézkedett, hogy a főszozolgabírák a vidéki piacokon szintén csak ilyen igazolvánnyal — a főszozolgabíró által kiadottal — bíró egyének vásárolhassanak.

Nagy Sándor dr.
fogadást nyert a vak katonák javára
(Varjassy Lajos dr. levele. — A kiviteltilalom és a prohibítív vám.)
Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, június 11.

A városi közgyűlés első napján az élelmezési vita során Nagy Sándor dr. és Varjassy Lajos dr. között külön vita támadt arról, hogy a kiviteli tilalom és a prohibítív vámrendszer között milyen összefüggés van. A kereskedelmi és iparkamara főtitkára azt olvasta az aradi közgyűlés legtemperamentumosabb szónokára, hogy annak idején nem hallgatta szorgalmasan Földes egyetemi professzor nemzetgazdaságtani előadását. Nagy Sándor dr. ezerméyes kérdésben „megsértett nemzetgazdaságtani reputációja” érdekében emelt szót és fogadást ajánlott a vak katonák javára adományozandó összeg erejéig, hogy ő helyesen magyarázza a prohibítív rendszer és kiviteli tilalom összefüggését.

A vita — miután a proponált döntési módhoz Varjassy Lajos dr. készséggel hozzájárult — most a főtitkárnak Nagy Sándor dr.-hoz intézett következő nobilia levelével fejeződött be:

— Mélyen tisztelt Ügyvéd ur! Visszatérve a városi közgyűlésen a prohibítív vám kérdésében köztünk felmerült nézeteltérésre, van szerencsém a következőkről értesíteni: Prohibítív rendszer alatt általában olyan gazdasági berendezkedést értünk, amely igyekszik egy-egy állam területét a külföldi produkciótól lehetőleg függetleníteni. Ennek a függetlenízési törekvésnek nevezett rendszer két eszközt bocsát a szolgálatába u. m. 1., a prohibítív vámot, amely igyekszik a belföldi termelés érdekében a külföldi termékeket az országtól távoltartani; 2., a kiviteli tilalmat, amely a nyers anyagoknak kivitelét megtiltván, igyekszik az ország közlelmézését és az ipari termeléshez szükséges anyagok bentmaradását a kivitel megtiltsával biztosítani. A prohibítív rendszernek ez a két eszköze egymással ellentétben álló véglet, melynek egyike, a behozatalt, másik a kivittat kívánja — igaz, hogy különböző árunemekre lehetetlené tenni. Ezek az elvileg ellentétben álló végletek különböző árukra alkalmazva a prohibítív rendszerben harmonikusan kiegészíthetik egymást a egygyel több bizonyítékát nyújtják annak a tételnek, hogy a végletek találkoznak. Mi, akik a közlelmézés fontos kérdését kívánjuk szolgálni, a prohibítív rendszernek csak egyik eszközét: a kiviteli tilalmat akarjuk életbe léptetni, teljesen figyelmen kívül hagyva, sőt a legtöbb esetben felfüggesztve a másik eszközt: a prohibítív vámot. A közgyűlési teremben úgy értettem, mélyen tisztelt Ügyvéd Urnak idevágó megjegyzését és jegyzeteim így is szólnak, hogy az élelmi

oikkek prohibítív vámmal sújtását méltóztatott említeni. Ezt a most már csak képzelt súlyos tévedést nem hagyhattam szó nélkül és igyekeztem megállapítani, hogy a közlelmézési bizottság ennek épen az ellenkezőjét, a kiviteli tilalmak kiterjesztését hozta javaslatba.

Priegl István dr. és Tabakovics György dr. urak előttem kijelentették, hogy mélyen tisztelt Ügyvéd Ur a kiviteli tilalmakra nem használta a prohibítív vám terminológiát, hanem csak azt hangoztatta, hogy a kiviteli tilalom a prohibítív vámrendszer egyik eszköze. Bár a „prohibítív vámrendszer” helyett a prohibítív rendszer „kifejezését” még egyes szakmúvekkal szemben is precízebbnek és mindan félreértést kizáróbbnak látnám, az említett, általam nagyrabecsült urak kijelentése után a vitát mélyen tisztelt Ügyvéd Ur javára befejezettnak tekintem. A hiba engem terhel, mert rosszul értettem szavait s azok nemhogy tájékozatlanságot, de ellenkezőleg nagy tájékozottságot mutatnak. Szemrehányó megjegyzéseim tehát indokolatlanok voltak, a hibát én követtem el, mert, úgy látszik, a vita hevében nem figyeltem eléggé. Engedje meg, hogy félreértésem alapú szemrehányásaimat úgy tegyem jóvá, hogy a vak katonák javára adományozzak és ezt az ön ítéletet magamon a levél elküldésével egyidejűleg végre is hajtsam. A tapasztaltak után mindenesetben igaz örömmel tölt el azon tudat, hogy a jövőben a mindkettőnk által tisztelt Múlek Lajos dr. ur nemcsak engem, hanem Ügyvéd urat is a teoretikusok közé fogja sorozni.

Szerbia
az olaszok ellen fordul.
(A vitás albán érdekek. — Az entente és a szerb adriai törekvések.)
Zavaros tudósítás.

München, június 11.

A Münchener Post meghibázó forrásra hivatkozva írja: Szerbia alkalmasnak találja a pillanatot arra, hogy az antantól megszabaduljon. Az antant Olaszország fellépésakor megfélekedezett a Szerbiának tett ígéreteiről s ezért a szerbek nem hajlandók az olaszoknak az Isonzo völgye ellen irányuló offenzíváját egy boszniai offenzívával megkönynyíteni. Ep ellenkezőleg, az irányzat az, hogy mindinkább több csapatot küldenek Albániába, hogy az olaszokat az elé a kemény feladat elé állítsák, hogy a végén Albániában velük birkozzanak meg.

Olasz flottakció az albán partokon.

Chiasso. Olasz torpedónaszádok tegnap Északalbániában a malisszorok törzse ellen megnyitották az ellenségeskedést s San Giovanni di Medua bombázták. A malisszorok itt lefoglaltak 22.000 métermázsas gabonát, amely Montenegrónak volt szánva.

Lugano. A Giornale d'Italia jelenteti: Harminckét kukoricával megtelt hajó, amely Montenegrónak volt szánva, Giovanni di Medua kikötőjében állott. Az albánok ellenségeskedése miatt a rakományt nem lehetett szállítani, sőt három nap óta az albánok még a hajót is fosztogatták. Erre az olasz torpedóvadász flotta megjelent a meduai kikötőben, bombázta a partot, tönkretette a világitó-

tornyot, elfogta a toronyórt, sőt sikerült elfognia a fosztogatás tetteseit is. Tizenkét órai határidőt adott a flotta a tengeri visszaadására, majd a montenegrói gőzösök olasz védelem alatt a hajót Bonjanába vontatták.

Bécs. A császári és királyi kormány jegyzéket intézett a külföldi kormányokhoz, amelyben közli, hogy az olasz kormány az albán partot blokálnak jelentette ki, ez a blokádon azonban a nemzetközi jog követelményeinek nem felel meg s így semmisnek tekintendő. Az olasz kormány különben is a blokáddal megsérti egy olyan állam jogait, melynek szuverenitását, semlegességét kifejezetten elismerte, sőt garantálta az 1913. évi londoni nagykövetségi konferencián. A császári és királyi kormány a blokádnak miatt kategorikus tiltakozást jelent be.

Oroszország cserbenhagyta Szerbiát.

Rotterdam, június 11. A Nieuwe Rotterdamse Courant párisi levelezője azzal a kérdéssel foglalkozik, hogy az entente milyen concessiókat adott Itáliának? A politikai és diplomáciai körök vegyes érzelmekkel nézik az eseményeket. Bár Olaszország hadüzenetét meglepéssel fogadták, mégis kételkednek abban, hogy lesz-e ebből Franciaországnak és Oroszországnak annyi haszna, mint amennyibe Itália közbelépése kerül nekik. Különösen aggodalmat kelt a jövőre nézve Olaszország afrikai és albániai aspirációja. Most maga Franciaország biztosította Olaszország afrikai és középengeri hatalommá való fejlődését. Oroszország titokban szintén rossz szemmel nézi Itáliának az Adria szlávoklakta részén való terjeszkedését. Oroszország kénytelen volt odaigérni az új szövetségnek azokat a területeket, amelyekre eddig Szerbia tartott igényt. Egyedül Angliának ígérkezik haszna az olasz szövetségből, mert hiszen Olaszország két hatalmas riválisának, Franciaországnak és Oroszországnak közepengeri befolyását gyöngíti.

Szerb hódítás Albániában.

Zürich, június 11. A Corriere della Sera nemi távirata szerint a szerbek Dibránál a Szerbia fölé nyomuló albán csapatokat visszanyomták s az albán határon fontos stratégiai pontokat szállítottak meg.

Bombázzuk a montenegrói állásokat.

Bécs. A Neues Wiener Journal közli: Repülőgépeink a napokban bombázták a Lovcsan hegyet, az oltani állásokat. Több bombát dobáltak az antivári katonai objektumokra is.

Olasz agitáció a Balkánon.

Bukarest. Bratianu miniszterelnök megrendszabályozni készül a külföldiek nyilvános szereplését. Az erre vonatkozó rendelet nem sokára napvilágot fog látni. A rendelet összefügg azzal a hírrel, hogy d'Annunzio kétáz olasz agitátorral Bukarestbe készül.

Hága. Poincare és a cár közt két napja táviratváltás folyik. Azt hiszik, hogy Poincare a cárt Romániának teendő nagy engedményekre akarja rábirni.

Bukarest. Lahovary herceg ma különkihallgatáson jelent meg a királynál.

Bukarest. A Dreptatea jelenteti Athénból: Görögország és Olaszország között diplomáciai differenciák támadtak. A görög sajtó idegushangon emlékezik meg az olasz imperialiszmusról.

Lemberget és Besszarábiát kiűrik az oroszok

(Visszavonulás offenzívánk elől. — Az orosz hadsereg összeomlásának okai.)

Távírti tudósítás.

Budapest—Bécs—Berlin—Bukarest, június 11.

A hivatalos Lindependance Roumaine a galíciai harcok helyzetéről a következőket írja:

— Az oroszok ellentállása Galiciában, a San, a Dnyeszter, és a Pruth mentén, a gyors és heves defenzívában nyilvánul meg, amely azonban a jó felfegyverzett ellenség nyomása alatt rendszeresen meghiusul. Az osztrák-magyar és német hadsereg zöme jelenleg negyven kilométernél kisebb távolságra van Lemberg-től, ahonnan az oroszok megkezdték visszahívni a szent Synodus által kiküldött iskolai hatóságokat és papokat. Ha Linsingen tábornoknak sikerül elfoglalni Lemberget, akkor az orosz hadsereg két részre oszlik. Az egyik rész kényszerítve lesz északra visszavonulni, a másik, Stanislaival, mint központtal, délkeleti irányban. (Stanislaul azóta már elcsúszott.) Minden valószínűség szerint az oroszok a Dnyeszternél még egy nagy csatát akarnak megvívni, amelynél a betét Galícia és ha ezt elvesztik, akkor kényszerítve lesznek az egész tartományt a leggyorsabban elhagyni.

Napok kérdése Lemberg sorsa.

Bukarest. Burdujeni távirat szerint, egy hivatalos jelentés alapján, az oroszok megkezdtek Lemberg kiűrését. Egyes pozíciókból az oroszok már el is távoztak. Az orosz csapatok nagy rendetlenségben vonulnak vissza az egész vonalon, hátrahagyva a halottak, sebesültek tízezreit, ágyukat és municiójukat. Az adminisztratív hivatalok már elhagyták Lemberget és átköltöztek Oroszországba. Az osztrák-magyar és német csapatok egyre közelednek a városhoz, amelynek eleste csak néhány nap kérdése. Az oroszok soraiban nagy nyugtalanság uralkodik és felsőbb katonai körökben katonai forradalom kitörésétől tartanak. Az orosz katonák tömegesen adják meg magukat. Nagyobb orosz erők tegnap heves támadást intéztek a Pruth jobb oldalán lévő osztrák-magyar hadállások ellen, de visszaverték őket és körülbelül 3000 fogoly, 16 gépfegyver és nagymennyiségű élelem maradt az osztrák-magyarok kezében.

Stanislaul szerepe offenzívánkban.

Budapest. A sajtóhadiszállásról jelentik: Most, hogy Stanislaul hősi harcok után elfoglaltuk, észrevettük, hogy Stanislaul már volt egyszer a miénk, sőt egyik hadosztályunk egy ideigben már Halics ostromát is megkezdte. Czi-bulka altábornagy hadtestét és abban különösen Schreitter altábornagy hadosztályát jóformán a Kárpátok tarajáról sodorta támadó lendületük Halics elé. Január 20-án érkezett ez a hadtest oda, egy nappal utóbb hatalmába kerítette Kirlibabát, aztán tovább vonult olyan köteleken, amelynek főereje Galiciában, kisebbik része Carwitz ellen operált. Február 14-én Kolomeát, a rákövetkező napon pedig a Pruth-vonalat szállta meg ez a hősi hadtest, amely ezzel a stanislaui és halicsi főerőkkel került szembe. A háromszoros túlerő sem tartózkodhatott től. Február 25-én bevonult Stanislauba, majd továbbnyomult Halics alá, amelynek bombázását is megkezdte már, amikor az oroszoknak Kalusz felől odavont erősítések segítségével sikerült Nadworna előtt Rhemen altábornagy hadtestének vonalát áttörni. Erre aztán a Czi-bulka-hadtestnek vissza kellett mennie az

ottyniai vonalra, amelyet március 3-ától mindig sokszoros túlerővel szemben a legutolsó ideig tartott. A Schreitter-divízióban a híres horvát ezredek is harcolnak. Érdekes, hogy első kivonulásuk előtt az oroszok megfenyegették a stanislauiakat, hogy kegyetlenül megtorolnak minden nekünk tett szolgálatot, mert nyolc nap múlva visszatérnek; tényleg éppen nyolc nap múlt el újabb bevonulásukig. Különösen a zsidó lakosság hagyta el nagy tömegekben a miénkkel együtt a várost; akik nem jöhettek, gyermekeiket felültették ágyúinkra és beemelték tisztjeink kocsijába azzal, hogy adják át kicsinyeiket a kolomeai zsidó boltosoknak. A város második orosz uralom alatt borzasztóan szenvedett: nagyon sok embert fölakasztottak, számos házat — köztük modern szállókat is — fölgyújtottak.

Tért nyer Pflanzler-Baltin hadserege.

Budapest, június 11. Hadiszállásról jelentik: Északi hadszíntér: Orosz-Lengyelországban és Przemyslől keletre jelentős esemény nem történt. Dnyeszter mentén a harc tovább folyik. A Pflanzler-Baltin-féle hadsereg Dnyeszter irányában lassan tért nyer.

Az oroszok újabb veresége Bukovinában.

Bukarest, június 11. Burdujeniből jelentik: Néhány nap óta heves harcok folytak az osztrák-magyar és orosz csapatok között Bukovinában. Az oroszok kétségbeesett kísérleteket tettek, hogy áttérjenek a Pruthon, azonban minden ponton véres vereséget szenvedtek. Ostrica, Mahala és Boian-Tzuren közt hihetetlen erőtesztéseket tettek az oroszok, hogy az osztrák-magyarok frontját áttörjék, de az utóbbiak kiváló tüzersege minden támadásukat összetörte. Az oroszok ezernyi halott és sebesült, valamint 2500 fogoly hátrahagyásával vonultak vissza. Az osztrák-magyar és bajor csapatok ekkor magukhoz ragadták az offenzívát és az oroszokat kivertek jól megerősített állásaikból. Ekkor ismét több ezer foglyot ejtettek, 46 municióval teli szekert, sok puskát, és gépfegyvert zsákmányoltak. Egész Bukovinában leírhatatlan az öröm.

Bukarest. Csernovic lakossága örömmünnepet ül. A város szépen fel van díszítve és az utcákon naponta hazafias tüntetések vannak. Az oroszok galíciai veresége fölött érzett öröm leírhatatlan. Jelenleg szünetelnek a harcok, de az ellenségeskedések újbóli megkezdése várható a Pruth partján. Az a hír van elterjedve, hogy Zalesziki melletti heves harcban az osztrák-magyar csapatok birtokukba vették a Dnyeszter egyik hidját. Hivatalosan még nem erősítették meg ezt a hírt.

Besszarábia kiűrését megkezdtek az oroszok.

Bukarest. Marmornicáról jelentik az „Universul“-nak: Az oroszok Galiciából való visszavonulásukkal egyidejűleg megkezdtek a Pruth folyón túl fekvő bukovinai helységek kiűrését is. Sadagora, Mahala, Rarincea, Bojan és Gogolina helységekből számos csapat megkezdte az összpontosulást Novosielicába, a hová vasúton szállították a katonaságot.

Az oroszok az elfoglalva tartott helységeken csakis különítményeket hagynak hátra. Egészen megbízható forrásból ered az a hír, hogy az oroszok rendeletet adtak ki Besszarábia kiűrésére is, ahol a polgári és katonai hatóságok az irattárolkat már becsomagolták, hogy el legyenek készítve bármily eshetőségre. A nagybirtokosok és a bérlők között ez okból kifolyólag nagy a lehangoltság s attól félnek, hogy rövid időn belül a harcok színhelyét Bukovinából áthelyezik Besszarábiába, amely eddig meg volt kímélve attól, hogy a katonai hadműveletek színhelye legyen. Amint látható, Besszarábia sorsa beláthatatlan és a kereskedők közül sokan likvidálják ügyeiket és visszavonulnak orosz területre. A kedélyek nagyon izgatottak és a tiszték között általános a lehangoltság.

Bukarest, június 11. Jassyból jelentik a „Minerva“-nak: A besszarábiai orosz hatóságok tisztviselői parancsot kaptak, legyenek készen, hogy az első jelre elutazhassanak. Ezen rendelkezés oka nem ismeretes.

Bukarest, június 11. Tulceából jelentik: Besszarábia déli részéből érkező hírek szerint, az orosz kormány elrendelte az 1917. évfolyambeliek behívását június hó 14-ére.

Üldözött orosz municiószállítmány.

Bukarest. Szombaton reggel, igen nagy magasságban egy repülőgép szállt el Calafat fölött. A repülőgép Szerbia felől érkezett és Lompanka (Bulgária) felé tűnt el. Több mint 30 lövést tettek a repülőgépre.

Orosz hivatalos jelentés az újabb harcokról.

Berlin, június 11. A Woff-ügynökség jelentik: Az orosz nagyvezérkar június 9-ikén a következő kommunikét adta ki:

Savle környékén az ellenség, a mely megerősítette magát és új állást foglalt el, makacs támadást intézett Bubis irányában. Június 7-ikén csapataink kiűrték ezt a falut és Savle előtt gyülekeztek. Az alsó Dubicsánál előnyomulásunk kielégítő módon fejlődik. A Visztula balpartján, Ravától északra a németek felhasználták a kedvező szélirányt és kísérletet tettek, hogy csapatainkat fojtó gázzal alkábitsák. Galiciában a Visznija balpartján (a Visznija Grodek fölött ered és Radymónnál ömlik a Sanba) a heves harc még tart. Ott sikerült az ellenségnek június 6-án csapatainkat visszaszorítani. A Dnyeszter frontján június 6-án és 7-én a Tiszmienica és a Lukva folyó között voltak harcok. Az ellenség támadásai a Dnyeszter jobbpartján Zidacov és Ugareberg között eredménytelenek maradtak. Zuravnónál az ellenséges erők, amelyek erősítést kaptak, az erdőben előrenyomultak egészen a vasútvonalig. (Itt halad el a stanislaui—lembergi vasútvonal.) A Sikva és a Lukva folyó között (a Lukva Halicsnál ömlik a Dnyeszterbe) egy ellenséges támadást visszautasítottunk.

Az orosz hadsereg összeomlása.

Bukarest. Az Adeverul írja: Az a hadiszákmány, amellyel a németek május hónapban beszámolnak, oly

hatalmas, hogy egyetlen háboruban még a kolosszális orosz sereg sem viselheti el összetörés nélkül. Különösen fontos az a veszteség, amely ágyukban és gépfegyverekben érte az orosz sereget s amely azt összeomlással fenyegeti.

Genf, június 11. A párisi Journal-nak az orosz frontra küldött haditudósítója Varsóból hosszú tudósításban számol be lapjának az orosz veszteségekről. Szerinte Oroszország nagy kudarcait tisztára és egyedül a tüzérségi munició hiánya okozta, mely arra kényszerítette őket, hogy a legsiralmasabb körülmények között harcoljanak, ugyanakkor mikor például a dunajec-gorlicei vonalon 4 órán belül 1500 ágyu ontott a kárpáti hadsereg két hadtestére hatszázezer lövedéket. A végzetes municióhiány okait a francia lejtudósító a következőkben sorolja fel:

1. az ércöntő- és vegyi-ipar Oroszországban igen fejletlen;
2. több külföldi állam elkésve vagy egyáltalán nem teljesítette az orosz megrendeléseket;
3. a transzszibériai vasut képtelen lassan szállít;
4. a negyven év óta nem tapasztalt hosszú tél, mely az archangelaki kikötőt jég kövé tölta és
5. a Dardanella-akció sikertelensége.

Most — írja a Journal — a belföldi töltenygyártás és a külföldről megérkezett szállítmányok a bajokon segítettek és az orosz hadsereg — újból megkezdi diadalutját. Ezt az önértékes jóvendőmondást azonban még a franciák sem vessik komolyan.

A savlel áttörés.

Bécs, június 11. A „Reichspost“ írja: A A Savle—Kielmi és a Dubissa melletti arcvonalon az utóbbi napokban nagyobb szabású harcok fejlődtek ki, amelyek fegyvereinkre győzelmesen alakulnak. A 8-ik és 19-ik orosz hadtestek kétségbeesett előretörésekkel kísérelték meg, hogy arcvonalunkat hátrább szorítsák, a német csapatokat Kurlandnak legalább egy részéből. Az óriási emberáldozat dacára sem sikerült azonban egyetlen lépéssel előrejutniok. Ellenkezőleg, sok helyen ki kellett térniök ellenoffenzívánk előtt, ami azt bizonyítja, hogy ez a két hadtest, amely az orosz hadsereg elitjéhez tartozik, már képtelen eredményes offenzívára. A hosszú harcokban a csapatoknak olyan súlyos veszteségei voltak, hogy egy divízió már alig áll többől, mint tizennégyezer emberből. A municióhiányt pedig külföldi szállításokkal sem tudják pótolni. A támadásnak, amelyet az oroszok elkendeltek Kielmi környékén, az volt a célja, hogy frontunkat mindenáron áttörjék, vagy legalább is benyomják a savle—rosszanieli arcvonalon. Ennél a kísérletnél azonban hiányzott a megfelelő tüzérségi előkészítés és a gyalogsági támadás drótakadályai előtt összeomlott. Az oroszok nem tudják már a veszteségeket pótolni és az óriási emberrezervoár kimerülése világosan mutatkozik. Az orosz támadás letörése után a mi tüzérségileg jól előkészített ellentámadásunk Savdinikétől északra az orosz front részleges áttöréséhez vezetett. Az oroszok négyezer embert vesztettek foglyokban és ugyanannyit halottakban és sebesültekben. Ezekkel a harcokkal a Dubissa melletti orosz front is meg-ingott és valószínű, hogy ezt a frontot sem tudják az oroszok soká tartani.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* Gyárfás Dezső és társulata a Központban. Ritkán látható előkelő közönség töltötte meg pénteken este zsufolásig a Központi szálló kertjét, ahol valóban ritka, kellemes estében volt része a közönségnek. Gyárfás Dezsőt nem kell bemutatni az aradi közönségnek. Ő töltötte be a műsor legnagyobb részét, amelyben egy önálló számmal — Gyárfás ketonának megy — balálra kacagtatta a zsufolt nézőteret. Az estét nyitány vezette be, mely után az előnyösen ismert Sándor Stefi adott elő Vidám kuplékat és a legerősebb szíri aratta. Ezután Faragó Jenő, a k váló kabarészínész: moxám mulattak sokat, majd Szász Ilona szép hangjában gyönyörködött a közönség. A kis történet Kadelburg finom szatirával, sok ötlettel és kacagtató jelenettel színész darabját a „Vékony ur párbajozik“ című vígjátékot adta elő. Ebben is elsősorban Gyárfás keített ironikus hatást, mellette Sándor Stefi rutinos játéka, Szász Ilona kedves megjelenése és Faragó Jenő ötleteasége érvényesült. Az előadást ma szombaton és vasárnap, hétfőn megismétlik.

* Idegen fészek. (Az Uránia műsorából.) A színház pazar bőkezűséggel egyszerre két attrakciót is hozott a műsorban. Nem mintha nyár volna, de a legerősebb évadban is szenzáció számba ment volna ez a műsor, melyen Hesperia és Magda Lessing egyszerre szerepelnek. A dráma a mai idők levegőjéből való és olyan téma körül fordul meg, mely napjainkban a mindennapi események között tartozik. A nő és a feleség jön összeütközésbe a honleánygyal, akinek hazája ellen éppen férje vezet író háborút. Győzni a nő győz, de szenvedése egy anya igazi kálváriája. Hesperia ezt a szerepet fenséges szépen játsza meg és alakítása most is művészi tökélyű. A másik képmen Magda Lessing brillirozik és egy férjgyűlölő nő szerepében kacagtatja meg a publikumot. Vidám jelenetek kergetik egymást és a néző nem tudja, melyiken mulasson jobban. Hanny! Gyere vissza, minden meg van boszajva.

* Két vetélytárs. (Nordisk-premier az Apollóban.) A Nordisk-filmgyár termelésére ugylátszik nincsen kihatással a világotfelforgató háború, mert egymásután hozza a filmpiacra a szebbnél-szebb s nívósabbnál-nívósabb képeket. Az Apolló színház, mely lekötötte a maga számára a Nordisk filmgyár minden újdonságát, feledhetetlen sikereket arat a művészi filmek bemutatásával. Tegnap és ma az áltasá című izgalmas kémdráma tette vonzóvá az Apolló műsorát, holnap, szombaton pedig a Két vetélytárs premiérjét tűzte ki az igazgatóság. A Nordisk filmgyárnak ez az újdonsága a legelsőrangú filmek közé tartozik; azzá tessük a Nordisk képeket jellemző kvalitások. A dán színészek játéka a legnagyobb elismerést érdemlik, a rendezés, a kiállítás pedig ravogó művészi munka. A szombati új műsor másik érdekessége a háborús fölvételek legújabb sorozata, amelyek során az aknavető gépeket is megismerjük. Az új műsrot még szelleme vígjátékok tarkítják.

Tisztelettel kérjük t. előfizetőinket, hogy a lap kézbesítésére vonatkozó reklamációkat, avagy a lakhelyváltoztatást mindenkör a kiadóhivatallal közöljék, (Telefon 151.) mert másutt, pl. a lapkihordónál, vagy pénzbeszedőnél leadott címváltozások elkésve, vagy egyáltalában nem jutnak birtokunkba.

Fagyasztott hus az aradi husincég megszüntetésére.

(Az élelmezési bizottság terveit. — Az árszabályozó bizottság nem a közönséget veai, hanem százezer koronás üzletet csinál.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, június 11.

A közlélezési bizottság ma délután négy órakor tartott ülésén Lőcs Rezső helyettes polgármester bejelentette, hogy a város ajánlatot kapott a fagyasztott hus szállítására. A fagyasztott hus ára Arad állomásig szállítva kilónként 3'65 fillér lenne.

— Az ajánlat — mondotta Lőcs tanácsnok — nem olcsó ugyan, de a mai viszonyok mellett számbavehető, sőt a hushányra való tekintettel számba is kell venni. Felhozítottuk B... urat, hogy a tárgyalások bevezetése céljából jöjjön le Aradra s tőle a következő távirati választ kaptuk: „Leutaznom lehetetlen, lépjenek érintkezésbe Magyar Bankkal“. Miután az ajánlat vagononkénti szállításról szól, a Magyar Banktól elsősorban azt kell megkérdeznünk, hajlandó-e egyelőre mondjuk 150 kilogrammot próbának küldeni a vállalta e a garanciát, hogy szállítás közben a hus nem romlik meg. Tudomásom szerint a fagyasztott husnak a mi nyünk számára az a hátránya van, hogy kissé sós, de ezen áztatással segíteni lehet. Különben Budapesten egy idő óta állandóan árulják a fagyasztott húst és naponta két-három vagon fogy belőle.

A bizottság Lőcs tanácsnok előterjesztéséhez hozzájárult. Egy német cég gulyáskonzerv szállítására tett ajánlatot fél kilogrammonként 1'80 K árnban, amelyhez azonban még vasuti költség is járulna. A bizottság efelett az ajánlat felett napirendre tért.

— Ma két helyről is panasz érkezett hozzám — jelentette be ezután a gazdasági tanácsnok — a kenyér ellen. Az egyik esetben magam is láttam, hogy egy aradi péknél vásárolt kenyér oly gyalázatos volt, hogy megenni egyáltalán nem lehetett. Emellett dacára annak, hogy a kenyér ára maximálva van, még pedig pékekre nézve 44, viszontelárusítókra nézve 48 fillérré, a kenyeret az illető pék 52 fillérért adta. Ezt az ügyet áttettem a rendőrséghez és kihágási bírósághoz eljárás végett. Mi eddig arra az álláspontra helyezkedtünk, hogy a pékeknek konkurenciát nem akartunk csinálni, s hatósági kenyeret csak a mi üzlethelyiségeinkben árusítottuk. — Azonban véleményem szerint miután sem a pékek, sem pedig a viszontelárusítók nem tartják be intézkedéseinket, a szabályrendeleteket, a közönség érdekében állana, ha megkezdendők a hatósági kenyérnek nagyobb mérvű árusítását viszontelárusítók útján.

(Olcsóbb lesz a hatósági kenyér.)

A kenyérkérdéssel kapcsolatosan Morawek István, az Alföldi kenyérgyár tulajdonosa rendkívül méltányos ajánlatot tett a bizottságnak. Felajánlotta ugyanis, hogy ha a város készpénzfizetés ellenében megfelelő mennyiségű lisztet bocsát rendelkezésére, úgy a hatósági kenyér sütésénél az eddig számított 8 korona sütési díj helyett csak hatot számít, vagyis a kenyér kilóját negyven fillérért adná a városnak s kötelezné magát, hogy a megállapított maximális áron az egész szükségletet ellátja.

— Ily módon — mondta az elnöklő tanácsnok — a város publikuma jó, élvezhető és olcsó kenyérhez jutna.

A bizottság felhatalmazta Lőcs tanácsnokot, hogy a kérdésben tárgyalást folytasson Morawekkel. Kikötötték azonban, hogy hatósági kenyeret csak olyan viszontelárusító árulhasson, aki boltjában táblát függeszt ki ezzel a felírással:

Hatósági kenyér
kilogrammonként 48 fillér.

Ezzel kapcsolatban Bing Hugó indítványára kimondotta a bizottság, hogy felkéri a főkapitányt, ellenőriztesse, hogy azok a kereskedők, iparosok, mint például mészárosok, hentesek, akik kötelezve vannak áraikat táblán kifüggeszteni, e kötelezettségüknek eleget is tegyenek.

Szóba került, hogy a belügyminiszter leirt a városhoz, hogy amennyiben a városnak *teljesleges tengerliszt készlete van, hajlandó ezért buzatisztát adni.* A bizottság ehhez örömmel járult hozzá s egyuttal elhatározta, felír a miniszterhez, hogy most már, az új termés küszöbén, különös tekintettel arra, hogy nyáron a melegben a tengeri liszt megerjed, tekintsen el Arad város területén az eddig érvényben volt keverési kötelezettségtől.

(A városi élelmiszerüzlet forgalma)

Spöner Adolf, az első számú városi élelmiszerüzlet vezetője beszámolt arról, hogy az üzlet fennállása, március 8-ika óta 76.558 koronát forgalmazott. Az utóbbi időben a napi forgalom 1800 koronára rug. A főforgalmat az üzlet cukorban csinálja, amiből például csak ma délelőtt ötven süveget adtak el. A bizottság erre való tekintettel elhatározta, hogy ismét egy vagon cukrot rendel. A második számú élelmezési üzlet, amely főleg liszt és kenyérgyűekkel foglalkozik, 164.000 korona kiadással szemben május 31-ig 167.000 korona bevéteit mutat fel. Kiadásai 1262 koronát tettek ki. A bizottság mindkét jelentést tudomásul vette.

(Megdrágult a sertés-hus.)

Az árszabályozó-bizottság mai ülésén, a melyet az érdekelt konzorciumbeli hentesek és mészárosok bevonásával tartottak meg, Zubor Andor tb. főjegyző és Habereger György bizottsági tagok beszámoltak a mai sertés-próbavégzés eredményéről.

— Reggel öt órakor mentünk ki — mondotta a főjegyző — az állatvásárra. Kereslet ma alig mutatkozott s így a konjunktúra a vétel számára kedvező volt, de viszont a felhajtás is csak igen csekély volt. Reggel a silányabb minőség ára kilogrammonként 2.40 K. volt, a legjobb minőségé 2.80. A bizottság várt körülbelül délig, míg az árak kereslet hiányában leszállottak. Délben prima minőséget 2.80 fillérért vásároltunk. A két disznó élősulya 198 kgr, vágott sulya 154 kilogramm volt, ebből 60 kilogramm hus, 84 kilogramm szalonna, 10 kilogramm fej. A husból 12 kiló karéj, 48 kiló más hus. A megojtett pontos számítások szerint a karéj kilóját ezek szerint az árak szerint 4.20, a sertés kilóját 4 koronáért lehet számítani, míg a szalonna és a zsír ára maradna öt korona. (Mai napig a sertés-hus 3.20—3.40 koronán áll.

A bizottság elhatározta: indítványozni fogja, hogy a város abból a célból, hogy a henteseket, mészárosokat mobillabbakká tegesse, vásárlásokra képesé tegye, tőlük a zsírt át fogja venni. Erre a célra körülbelül százezer korona szükséges. Ebben a különös üzletbe az árszabályozó bizottság szó nélkül belement. De talán másoknak is lesz szavuk ahhoz, hogy a város ma 100 000 koronát tékozzoljon el ilyen üzletekre. Százezer koronával igen szép eredménnyel lehetne olcsóbbá tenni a húst a szegényebb néposztály számára és inkább városi feladat, mint ez a mentőakció.

(Husnélküli napok.)

Lőcs Rezső helyettespolgármester bejelentette, hogy az Erdélyben vásárolt marhákat ma leszállították. Negyvennyolc darab érkezett, amelyekből azonban a város csak huszonegyet vásárolt meg. Huszonhét, amennyiben megfelelő megvásárolható. A marhák próbavégzését holnap fogják végezni, de a gazdasági tanácsnok már előre bejelentette, hogy természetesen sokkal soványebbak, silányabb minőségűek, mint a mezőhegyesiek voltak.

Zubor Andor főjegyző felvetette az eszmét, hogy Aradon a husek a hét két napján — a legalkalmasabbaknak hétfőt és szombatot látja — zárva maradjanak, amint ez már Bécében a más helyütt is történik. Varjassy Lajos dr. nem tartja most aktuálisnak a kérdést, mert biztos tudomása szerint készül már a miniszteri rendelet, amely a hushagyó napokat országszerte bevezeti.

A balkezes tábornok célba lő.

(Érdekes jelenet az aradi legénység gyakorlatán.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, június 11

A napokban az aradi ujoncok, a szakállas vén családapák lögyakorlatán valóban kedves és érdekes esemény keltett föltűnést a tisztok és legénység körében és ezt a történetet most élénken pertraktálják az ezáris társaságokban.

A minap ellátogatott Aradra Teisinger tábornok Temesvárról. A vezérőrnagy rangban lévő jóságos arckifejezésű ősz ur a kiképzés alatt lévő legénység előhaladását ellenőrzi és ezt a hivatását teljesítette Aradon is. A legénység a tisztokkal együtt kivonult a zárdolaki lőtérre, ahol éles töltennyel végezték a lögyakorlatot. Ez tudvalévőleg úgy történik, hogy mintegy másfélezer méternyi távolságban papírból készült katona figurákat állítanak föl és erre lőnek. A figurák egy magas homokdomb előtt állanak, a homokdomb mögött pedig ugynevezett megfigyelő katonák helyezkednek el, akik a lövések elhangzása után megvizsgálják a papirfigurát és zászlókkal jelzik a lövés eredményét.

Órák hosszáig folyt a gyakorlat, amikor Teisinger tábornok jelt adott, hogy a legénység abbahagyhatja a produkiókat. Maga köré gyűjtötte a tisztokat és kijelentette:

— A legénység — ószintén szólva — jobban is lőhetne, de tekintettel arra, hogy még nem rég idő óta tart a kiképzésük, meg vagyok velük elégedve. Na, most lássuk a tisztikart.

Erre a tisztok is szépen lehasáltak és szorgalmasan pufogtatták a fegyverüket. Az eredmény nagyon kielégítette a tábornokot, aki aztán ezeket mondta:

— Igen szépen dolgoznak az urak, de azért mégis arra kérem önöket, igyekezzenek olyan eredményt elérni, amilyent én fogok azonnal produkálni.

A tábornok ekkor elkérte a hozzá legközelebb álló közlegény fegyverét és megtöltötte, aztán annak rendje és módja szerint lehasalt a löhelyek egyikébe. A tisztek esodálkozva néztek össze. Hihetetlen esemény játszódott le előttük: egy tábornok, finom aranyujtásos, csillogó egyenruhájával lehasalt a porba és célba akar löni. Ez teljesen szokatlan látvány a világ minden hadseregénél. A tábornokok a gyakorlatokon eddig csak ellenőriztek. Az ősz fejú főtiszt megforgatta kezében a fegyvert és a balkezelével kezdett azon babrálni. A tisztek lélekzet visszafojtva néztek egymásra és az egyik csöndesen meg is jegyezte:

— Mi lesz most?

A tábornok pedig szólt:

— Most a balszélső figurát fogom találni! Patl!... A fegyver elcsúszt, a balszélső papirkatona átlöve maradt. A tábornok ismét szólt:

— Most jobbról a harmadikat fogom találni.

Igy ment ez ötször egymásután. A vezérőrnagy öt lövés közül ötöt talált, ami száz percent találatnak felel meg. A tisztek megéljeneztek a mai időkhöz fűző tábornokot, aki könnyed eleganciával verte le a föld porát egyenruhájáról.

Vilmos császár aradi iskolatársa.

(Ciorogár Romulusz a német uralkodó bonni életmódjáról.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, június 11.

Hindenburgnál ma csak egy népszerűbb német ember van és ez II. Vilmos, a német császár. A hűségnek, az erőnek, a fejedelemségnek, a nép atyjának mintaképe. Soha uralkodó annyi joggal nem beszélt népe nevében, mint épen ő, a germán szellem klasszikus megtestesítője. A német császár oly közel áll a magyarok szívéhez, hogy szinte köztünk élőknek tudjuk és amit mond, amit cselekszik, olybá tekintjük, mintha nekünk is szólna, értünk is tenné. Az elmúlt tíz hónap története után ki merészeznék még gyenge szavakkal is megmagyarázni azt a közelséget, amely bennünket a német császár személyéhez fűz. A császár népszerűségét semmi sem bizonyítja jobban, minthogy a magyar társadalom minden rétegében a legtöbbször róla beszélnek. Az ő elhatározásai a mi sorsunkat is irányítják, a mi bizalmunk az ő erejéből táplálkozik. Minden, ami a császár személyére vonatkozik, ma sokszorosan érdekes. II. Vilmos mindig érdekes, a közvéleményt izgató egyéniség volt. Ma egy világot megváltoztató erő képviselője, kifejezője, ma a történelem egyik legbatalmasabb tényezője.

Ami a személyének megismeréséhez közelebb visz bennünket, az nekünk érdemes és értékes. Ciorogár Romulusz, az aradi román szemínárium kiváló igazgatója, a román politikai és közgazdasági életnek ez a vezető szerepet betöltő és tiszteletre méltó alakja, mondotta el az Aradi Közlöny munkatársának a német császár ifjúságának néhány igen érdekes momentumát, amelynek közvetlen szemtanúja volt Bonnban, ahol együtt hallgatta a fiatal trónörökösrel a világhírű egyetem tudós tanárainak előadásait.

— Tradíció — mondotta az igazgató — hogy a német uralkodóház Bonnba küldi fiait az egyetemi tanulmányokra. 1876–1878-ban, amikor én hallgatója voltam az egyetemnek,

az akkori trónörökös is tanuló társunk volt. Az egyetem hallgatói közt, éppen azért, mert a német trónörökösök is rendszeres látogatói, igen sok a német főnemes, akik közül egyik-másik intim barátságban él a fejedelmi tanuló társal. A német hercegek részére pompás palota szolgál lakásul, ahol az egyetem tanárai minden napos vendégek, mert a trónörökös a nyilvános előadásokon kívül magán órákat is vesz a professzoroktól.

— Az tudott dolog, hogy a mostani császár élénk temperamentumu, minden emberi dolog iránt érdeklődő, a maga világát élő fejedelm. Akik látták őt, mint bonni diákot, azok előtt ez nem feltűnő jelenség. Az egyetem minden diákintézményének tagja volt, a bursensaftok ülésein, kommercein mulatságain részt vett. Az előadásokra egy őrnagyból és egy hadnagyból álló kísérettel jött el, de a diák mulatságokon ezek az urak hiányoztak. A trónörökös akkor hadnagyi rangban volt, de katonai egyenruhát csak katonai ünnepélyek alkalmával öltött magára. Mindig polgári öltözetben láttuk őt, az előadó terem első padjában. Sőt a Borussia nevű előkelő diák egyesület színeit, jelvényeit is hordta és mikor Kölnbe rándultunk vagy nyolcszázan egy farsangi mulatságra és kosztümöt vettünk fel, a német prinz sem tett kivételt, az ő fején is ott állt a bohóc sapka.

— Mindennél azonban jellemzőbb a világtörténelmet csináló császárra, hogy tanuló éveiben a német nép nem őt, hanem az édes apját, Frigyes császárt tartotta a germán típus megtestesítőjének. A császár többször eljött Bonnba tanuló fia meglátogatására. Népszerűségének zenitjén állott akkor. Igazi germán férfi szépség volt, minden embernél egy tejjel magasabb; a francia háború győztes hadvezére, a ki azt a politikát vallotta, hogy a franciákkal meg kell értetni, mennyire ártalmukra van a revans politika; a két nagy nemzet közti megértésen fáradozott. A fiát, aki külsejére teljesen elütött az apjától, akinek ereiben anyja révén angol vér folyt, a német nép nem tekintette akkor a germániség reprezentációjának és azt hitte, hogy ha valamikor, nagy későn — ki merete volna hinni, hogy Frigyes császár oly korán száll sírba — a trónra jut, akkor Angolországgal együtt fog világpolitikát csinálni. Teljesen angol gondolkodásának, angol imádónak tartották. Nemcsak mi diákok, akik közelről ismertük és megláttuk sok mindent, ami a diák szobában történt, hanem a német nép is így tudta azt.

— Hogy mi történt a bonni egyetemen gondtalan és vidám diák évek óta és, hogy a bohóc sapkás vig diák milyen politikát csinált és miért nem vált valóra a fiatal ember személyéhez fűződő hit, arról a világtörténelem fogja ítéletét elmondani és nem pedig egy öreg ember, aki a nagy vérfolyamos háború közepette futó visszaemlékezés közben varázsolja maga elé a francia barát apát és az angol imádónak hitt fiút.

LEGUJABB.

Erkezett reggel 3 órakor.
(Táviróda, cenzurázva.)

Budapest. A monarchia flottaparanosnoksága közli, hogy az adriai tengeren egyik tengeralattjárónk torpedó lövéssel elsüllyesztette a Medusa nevű olasz tengeralattjárót. Az olasz hajó személyzetéből egy tisztet és négy matrózt megmenettünk és elfogtunk.

A monarchia flottájának ez az újabb sikere annál örövendetesebb, mert csak tegnap ért el a IV. számú tengeralattjáró sikert az angol Liverpool típusú cirkáló elpusztításával. A háború folyama alatt flottánk — amelyet a Zenta elvesztésén kívül nem éri hajóvesztés — elsüllyesztette a Bouvet és Leon Gambetta francia sorhajókat, a Curie francia tengeralattjárót, a Turbine orosz torpedóuzót, egy Liverpool-típusú angol cirkálót és most a Medusát. Összesen tehát két csatahajót, egy cirkálót, egy torpedóuzót és két tengeralattjárót süllyesztettünk el, azonban a Curiet utóbb kiemeltük és kijavítva flottánkba soroztuk.

HIREK.

Amerika válasza a Lusitania ügyben.
(Mért mondott le Bryan? — A német-amerikai diplomáciai viszony.)

Berlin, június 11.

Az amerikai nagykövet ma délután Jagow külügyi államtitkárnak átadta az amerikai kormány válaszát a Lusitania ügyben. A választ holnap hozzák nyilvánosságra.

Bryan és Wilson.

London. A Morning Post írja: Bryan egész Amerikában igen népszerű. Ha békepártot alakítana, nagyon árthatna Wilsonnak a felháboríthatná az amerikai németeket egy hadiszervezeti tilalmat kívánó propagandára. A sajtó Bryan ellenes és az elnököt védi. Bryan ma délután bucsulátogatást tett az elnökkel. Az elnök és volt külügyi államtitkárja barátságosan bucsuztak egymástól.

Washington. Bryan nyilatkozatot tett közre, melyben kifejti, hogy két kérdésre vonatkozólag eltérés volt közte és Wilson elnök között. Bryan azt kívánta, hogy a tengeralattjárók ügye nemzetközi döntőbírárság elé kerüljön, továbbá ragaszkodott ahhoz az álláspontjához is, hogy az amerikai polgároknak nincs joguk arra, hogy Németország figyelmeztetése után saját életüket a hadi területre nyilvánított vizeken való utazással kockáztassák. Az egész kormány Wilson mellé szegődött, aki viszont lehetetlennek mondotta a döntőbírársági ítélekezést, ha Németország előzőleg ki nem jelenti, hogy beszünteti a kereskedelmi hajók erőszakos elpusztítását.

Rotterdam, június 11. Washingtonból jelentik, hogy Bryan visszalépése nagy izgalmat keltett. A békebarátok körében különösen nagy az izgalom, hogy éppen az a politikus távozik a kabinetből, aki mindig a leghatározottabban a békés megoldás mellett foglalt állást.

Nincs egységes követelmény
Amerikában.

Washington. Az amerikai sajtó nagyrésze Bryan lemondásáról azt írja, hogy az államtitkár rossz időpontot választott elhatározása közlésekor, mert Németországban azt fogják hinni, hogy az amerikai közvélemény nem egységes. Ezzel szemben hangsúlyozzák a lapok, hogy az amerikai közvélemény túlnyomó nagy része Wilsonnal tart. A New York Herald véleménye szerint Wilson magmarad Amerika februári jegyzékének álláspontján és a tengeralattjárók akciójának megszüntetését fogja kívánni. A World azt írja, hogy Wilsonnak kötelessége a végsőkig kitartani, mert a fog mellette van.

Nem letnek kaza az amerikai
otások.

Rotterdam. A New York Times írja: Amerikában jelenleg nyolcszáz ezer olasz él, akiknek legnagyobb része földműves munkás. Ha

zek hazatérnének, Amerika mezőgazdasági válságba kerülne. Emiatt tárgyalások folynak Oroszországgal s a meg egyezésnek az lenne az alapja, hogy csak az önként jelentkező olaszok térnének haza.

— **Kitüntetés.** Felsőp Adolf pankotai fatereskedőt, Ferenc Szalvátor főherceg a vörös kereszt körül szerzett érdemei elismerésül a Vörös Kereszt bronz díszérmével tüntette ki.

— **Németországi milliomos érdekes beszéde Aradon.** Följegyzésre érdemes jelenet játszódott le az Arad Osztrák Egyesült Vasutak tegnapi igazgatósági ülésén. A jelenet élénken jellemzi ezt a testvéri együttérzést, amely lángtengereken és vérpatakokon keresztül összeforrasztotta a magyar és a német nemzetet. Az Acsev. közgyűlésén és ezt megelőzően az igazgatósági ülésen a bécsi Neufeldt Károlyon kívül hazánk határain túli területről megjelent Schubarth Pál dr. titkos tanácsos, berlini dugaszlag öreg ur is, aki a vasut főreiszvénysai közé tartozik, a National Bank für Deutschland képviselőjében volt itt. A markáns megjelenésű aggastyán a legszívélyesebb fogadtatásban részesült a társaság előkelő igazgatói részéről. Ez a fogadtatás rendkívül meghatotta Schubarthot és a német gazdasági élet eme kiválósága a következő rövid nyilatkozatot tette:

— Nem azért jöttem első sorban, hogy részt vegyek a vasutársaság közgyűlésén, mert hiszen tudom, hogy annak vezetése a legjobb kezekben van. Azért tettem meg ezt az igen hosszú utat, mert jól esik a lelkemnek, ha a derék, bátor magyar nép, a szép Magyarország egyik nagy városában egészen közel érezhetem magamhoz ama polgárságot, amelynek áldozatkészsége vetekedik a mi népünk önfeledő önzésével. Most, amikor vállvetve küzdünk a közös ellenségek egész tömege ellen, szükségesnek tartom, hogy az utazás fáradalmait leküzdve, megjelenjek itt és elhozzam önöknek a német testvérek forró üdvözlését.

A rövid, de érzelmmel teljes beszéd mély hatást gyakorolt a jelenlévőkre.

— **Előléptetések a halál után.** Budapestről jelentik: Legfelsőbb hadiparancs elrendelte, hogy ama honvéd- s népfelkelőtiszteknek és zászlósoknak, valamint hasonló rangoknak hátramaradottai részére, akik a jelenlegi hadjáratban elestek, vagy elesnek, illetőleg sebesülés vagy hadifáradalmak következtében egy éven belül már meghaltak, az ellátási intézményekhez a legközelebbi magasabb rendfokozat után járó ellátás közötti különbség folyósításuk az esetben, ha az illető tisztek és zászlósok az elhalálozás napjától számított hat hónapon belül rangsorban a legközelebbi magasabb rendfokozatba előléptek volna.

— **Jog az egyéves önkéntességhez.** A honvédelmi miniszter ma kiadott rendelettel köztudomásra hozza, hogy a békésabbai és orosz házi hatóságok állami polgári iskolákkal kapcsolatos egyéves gazdasági tantolyamnak rendes tanulói minőségben való elvégzése által szerzett képzettség az egyévi önkéntesi szolgálat kedvezményére nem biztosít törvényes igényt. Az említett képzettséggel bíró itjakkal azonban joguk van arra, hogy a véderőtörvény 21. §-ának 1. pontja harmadik bekezdése alapján az egyévi önkéntesi kiegészítő vizsga letételét megkísérelhessék.

— **A vár alléjának használata.** Ismeretes, hogy újabb intézkedés következtében elzárták a vár alléját a közönségtől, holott ez a pompás árnyas hely mindig kedvelt sétahelye volt az aradi publikumnak. Resch Ferenc vezérőrnagy, aki részben már a katonai állomásparancsnokság ügyeit is intézi, ma arról értesítette Arad város hatóságát, hogy az allé egyik része ismét rendelkezésre áll a lakosságnak. Az újabb intézkedés úgy szól, hogy nem az egész allé, hanem annak csupán a katonai uszodáig terjedő része engedhető át a polgári közönségnek.

— **Farkasvermek a Nagyváradi-uton.** (Egy polgár panaszos levele) Az „Aradi Közlöny” tek. Szerkesztőségéhez fordultok, hogy az alábbi sorokat közölni sziveskedjék. A Nagyváradi-utól van szó, amelynek rendezéséről — annyi felszólamlás után — sem történt semmi intézkedés. Nagyon szánalmas benyomást tesz ez az utca az idegenre. Annyi szenny és piszok gyülemlik itt össze, mint sehol másutt. Ez nem is csoda, mert hiszen itt bonyolítják — ezen az egyetlen uton — le, úgy a kereskedelmi, mint a személyforgalmat. Sepréskől nem gondoskodnak s a locsoló-kocsi egyszer napjában végig fut és ezzel be van fejezve a rendeltetése. Ez a víz természetesen rögtön felszárad s ha most kocsi vagy pláne posta-autó robog keresztül, akkor ismét átláthatatlan porfelhőt kavart fel, amelyet a járókelők kénytelenek teli tüdővel felszívni. Ezen mizéria mellett van egy más baj is. Ha az ember nappal, de különösen este végig megy az uton, akkor szomorú és az ember lábát veszélyeztető látvány tárul elő. Az ut közepén és szélén 30—40 centiméter mélységű gödrök tátonganak. Ha az ember későn veszi észre ezt, akkor könnyen fatális válik. Magam láttam, amikor egy kerékpáros egy ilyen „verembe” jutott és öt méterre repült a kerékpárjától. Nem tud ezen segíteni a város?

— **Giolitti betegsége.** Genfben jelentik: A Stampa írja: Giolitti nagybetege s állapota veszélyes, tegnapelőtt óta szivgyengeség állott be nála.

— **Eljegyzés.** Varró Endre dr. nagykikindai ügyvéd, vadászhadnagy eljegyezte Lengyel Magdát.

— **Aradi postatiszt harctéri kitüntetése.** Kuhn Antal aradi posta- és távirata ellenőrt kiváló szolgálatai elismerésül hadseregünk főhadiszállásán a vitézségi érem szalagján adományozott arany érdemkeresztet tüntették ki. A kitüntetést ünnepélyesen adták át Kuhn ellenőrnek és ez alkalmából a 56. tábori távirat-osztály gratulációját küldi az aradi postahivatalkának, amelynek Kuhn békeidején kitűnő tisztviselője.

— **Az olaszok kémeket keresnek.** Chiasoból jelentik: Milanóban Ostwicket orosz-román magyar tábornok 41 éves fiát alapos gyanúok nélkül az alatt az ürügy alatt, hogy kémkedett, letartóztatták.

— **Egy kis árjegyzék a magyar Fischer áruházának a Szabadság-téren.** u. n. nyers selyem női és férfi-ernyők Kor. 4.50 fillér, férfi cérna-harisnyák katonák részére is megfizelők, 50 fillér párja. Turista ingek nagy választékban 3 korona darabja, rövid alsónadrágok 1.50 fillér. Mindenki keresse fel a Fischer áruházát a Szabadság-téren. Fénykép kedvezmény. 227

— **Gyermek-kocsik, összezsúkolható gyermek tolokocsik, gyermek ülő-székek** rendkívül nagy választékban Hegedüs Gyula cégnél Arad, Andrassy-tér 16. 191

Románia

akcióba lépésének Besszarábia az áro
Orosz fenyegetések. — A bukaresti hangulat.)

Távirati tudósítás.

Bukarest, június 11.

A szentpétervári Novoje Wremja, amelynek összeköttetése az orosz külügyi hivattalal közismert, érdekes cikket közöl a román-orosz tárgyalások megújulásáról.

Miután az orosz lap kifejté, hogy mi lett volna Románia beavatkozásának ára az antant mellett a monarchia rovására, ezeket írja:

— Románia követeli továbbá a nemzetközi Dunabizottság megszüntetését. Ezenkívül Románia képviselői Párisban és Londonban felvetették a besszarábiai határkiigazításának kérdését is. Ezen kívánságok némelyikét tulzotaknak kellett tekinteni és amint hivatalos forrásból értesülünk, a jelen pillanatban mindenféle tárgyalást félbe kellett szakítani. Január havában — írja az orosz újság — Románia szóbeli megállapodás jött létre Oroszország és Románia között, amely szerint utóbbi kötelezi magát a monarchia elleni azonnali akcióra, mielőtt a monarchia megüzeni a háborút.

Most azonban Románia azt állítja, hogy az olasz kormány az utolsó pillanatig sem értesítette elhatározásáról a román kormányt s így Románia minden kötelezettség alól feloldva éri magát.

— Most — írja a Novoje Wremja — azt mondta nekünk egy nagyon tekintélyes román diplomata, független politikát fogunk csinálni és csak a saját érdekeinket tartjuk majd szem előtt.

Oroszország nehézségeket támaszt a román szállításoknál.

Bukarest. Az Universul jelenti: Az utóbbi időben, főleg Besszarábiában élénken foglalkoznak Románia várható állásfoglalásával.

Ennek kapcsán az orosz nyelvű Odesky Listok heves hangon kel ki Bratianu miniszterelnök ellen. Azt írja, hogy az orosz hatóságok azért nem szolgáltatják ki a Románia által Oroszországban rendelt nagymennyiségű automobilkautschukot, amely előre ki van fizetve, mert Románia azt Ausztria-Magyarország részére rendelte.

Besszarábiát kívánják a románok.

Bukarest. Az „Universul” ma száma „Az igazság órája” címen figyelemreméltó cikket közöl. A cikk részletesen megemlékezik az 1877-iki eseményekről, amikor az orosz hadsereget csak Románia fegyveres közbelépése mentette meg a végső katasztrófától és arra a megállapításra jut, hogy Románia csak Besszarábia visszazsáradása esetén léphet akcióba.

Az Universul cikke annál súlyosabbban esik a latba, mert ez a lap tudvalevőleg a legkomolyabb és legelterjedtebb romániai sajtóorganumok egyike, amely a háború kitörése óta az antant érdekeit képviseli.

Részleges mozgósítás — Oroszország ellen.

Bukarest, június 11. A mai román lapok konstantinápolyi távirat alapján megemlékeznek a Turán körébe kerülő Szófiától keletre hirt.

HANNY! GYERE VISSZA, MINDEN MEG VAN BOCSÁJTVA.

41

— Oroszország folytatja tenyegetését Románia ellen. Ellenséges fellépéssel tenyegetődik Konstanza ellen, ha Románia nem enged meg az orosz csapatok átvonulását. Szóltiban azt hiszik, hogy Románia részleges mozgósítással fog teletelni Oroszország tenyegetéseire.

Orosz vélemény a balkáni semlegesekről.

Bukarest, jun. 11. A Rjecs, amely tudvalevőleg Szaszanov orosz külügyminiszter személyes organuma, egy rezignált hangú vezércikkében kifejti, hogy Görögország valószínűleg semleges fog maradni, mert túlzott követeléseit az entent elutasította. Románia hasonlóképpen túlmagas követelésekkel állt elő, úgy hogy az entent vele is megszakította a tárgyalásokat. Bulgária — írja a Rjecs — remélhetőleg több belátást fog tanusítani.

Hogy azonban milyen „belátás“-t tanusít Bulgária, bizonyítja a Rjecs ugyanezen számának egy szófiai távirata, amely szerint a bolgár kormány lelke meggyőződése még nem alakult át az ententtal való megegyezés lehetőségére.

Oroszország kétségbeesett kísérletei Bulgária megnyerésére, Olaszország azon határozott ellenkezésére vezethető vissza, hogy nem akar a Dardanellák elleni akcióban részt venni. Így tehát Bulgáriának kellene arra a szerepre vállalkoznia, amelyben Franciaország és Anglia már megégették a kezüket, hogy tudniillik Konstantinápolyt meghódítsa Oroszország részére.

Ebből a bizalomból azonban Bulgária nem kér.

Trubetzkoi herceg küldetése.

Bukarest, június 11. Nisből jelentik: Szentpétervári távirat szerint Trubetzkoi herceg, Oroszország szerbiai követe, aki fontos megbízatásban járt az orosz cárnál és a kormánynál, elutasított Szentpétervárról és utban van Nisbe.

Felolvas szerkesztő:

Rudnyánszky Endre.

NYILTÉR.*

Nyilatkozat.

Följeltett aradi tejkereskedő címen az „Aradi Ujság“ azt írta rólam, hogy rendkívül piszkos déssában szállítottam a turót a katonáknak.

A megejtett rendőrségi vizsgálat eredménye az volt, hogy az élelmi cikk nem lett elköszöve.

Ép így nem történt meg az sem, hogy én azt állítottam volna, hogy a turót „csak a katonák“ részére szállítom, azt a szót „csak“ egyáltalán nem használtam.

Néhány nap múlva le lesz folytatva az eljárás, amely rehabilitál engem véglegesen és amely után tudni fogom a további kötelességemet.

Arad, 1915. június 10.

2131

Samu Lipót.

Köszönetnyilvánítás.

Szeretett fiunk

Haschke Frigyes

cs. és kir. hadnagy

elhunyta alkalmával legbensőbb köszönetünket nyilvánítjuk valamennyi orvos urnak ép úgy, mint a Vörös Kereszt egyesület tagjainak, szeretett fiunk betegsége alatt tanusított szeretetteljes ápolásért, a császári és királyi tisztikarnak a temetési díszkíséretért, a városi tanácsnak a sírhely átengedéséért, végül mindazoknak, akik a temetésen megjelentek, koszorút és virágot küldtek. Korán elvesztett szeretett fiunk miatti gyászban mindannyiszor megemlékezünk feleseg Magyarországról és annak lakóiról.

Haschke Henrik és Lujza

mint szülők.

2121

* Az ezen rovat alatt közlöttékért sem vállalunk felelősséget.

Idehaza és a harctéren,
civil emberek

és katonák

előszeretettel olvassák
az Aradi Közlöny-t.

Az Aradi Közlöny

a világháború eseményeiről mindenkor a legálaposabb és a legfrissebb tudósításokban számol be. Közleményeinek eredetisége és érdekessége, valamint háborús híreinek megbízhatósága révén is legolvasottabb napilap.

Az Aradi Közlöny

mindenhová közeti há olosóját.

A kiadóhivatal nyaraló és beomult előfizetőinek, előbbieknek a nyári tartózkodási helyre, utóbbiaknak a tábori postán pontosan utána küldi

az Aradi Közlöny-t.

Az Aradi Közlöny előfizetési árai:

Helyben:	Vidéken:
Egy óra 2 K — f.	Egy óra 2 K 40 f.
1/4 óra 6 K — f.	1/4 óra 7 K — f.

Tetvek és férgék

ellen legbiztosabb óv- és irtószer

a „PETRIS“-folyadék

(Anisol compositio.)

Párszori bekenés által megszabadít — különösen a harctéren levő katonákat — a kártéves tüsző-hordozó tetvektől. Tábori esemégekben (csak a címet kell reáírni) ára 1 korona 60 fillér.

Gyöngyfehér fogakat

nyerünk a

Doré fogpaszta

használatával. Nem habzik! A szájüreget desinfectálja, utólag igen kellemes. Aza egy porcellán-szelencének 60 fillér.

Lábizzadás,

kézizzadás

biztosan és leggyorsabban elmúlik a „PEPPO“ folyadék és Peppo“ hintőpor segítségével.

Szárít! Szagtalanít!

Peppo folyadék ára tisztítással 1 korona.
Peppo-hintőpor ára tisztítással 70 fillér.

Fenti szerek kizárólagos készítője és egyedül nagy raktára:

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertára Arad, Andrásy-utca 22. sz. (Magyarországi szemben.)

A szépségápolás titka a használandó szépitőszerek helyes megválasztása! Ime ez az oka miért oly kedvelt

Rozsnyay Serail arckenőcse Rozsnyay Serail krémje.

Mindkettő kipróbált jó hatású készítmény. 1 tégely kenőcs 1 korona 40 fillér. 1 tégely krém 1 korona.

Szines arcpорок!!!

Próbadoboz 50 fillér! Kék, zöld, lila, testszín, sárga, barna Színházi vagy este kávéházi világításnál osodás hatású.

Kapható:

1915

Rozsnyay Mátyás gyógy-
szertárában Arad, Szabadság-tér.

Birtokosoknak, gazdáknak
cséplésre, üzemeknek,
malmoknak ajánlok

elsőrendű zsilvölgyi
darabos szenet

igen méltányos árak mellett

Roth József
szénkereskedő, Arad. 2117

V. 1895/4. 1914. szhoz.

Arverési hirdetmény.

Az aradi kir. járásbírósnak
1914. V. 1895/4. sz. végzése kö-
vetkeztében Ráczel József aradi
lakos javára 425 korona tőkekö-
vetelés, ennek 200 korona után
1914. évi aug. 1-től 225 korona
után pedig 1914. évi november
hó 1. napjától járó 5% kamatai,
1/2 váltódíj és eddig 115 korona-
ban megállapított költségek ere-
jéig lefoglalt és 987 koronára be-
csült szobabutorok, ékszeres és
egyéb ingóságok Aradon, Kossuth-
utca 12. számú házban 1915. év
június hó 23 ik napjának dél-
után 4 órakor nyilvános árve-
résen legtöbbet igéző vevőnek el-
fognak adatni.

Arad, 1915. évi június hó 7. én.

Török Dénes,
bir. végrehajtó.

2115

BUTOROCCASIO.

Különféle finom, elegáns, alig
pár hónapig használt és új
uriszoba berendezések.

Börgarnitúrák,
esodaszép ebédloék,
perzsaszőnyegek,
eredeti olajfestmények,
disztárgyak.

Mint alkalmi árak legelőnyö-
sebben beszerezhetők:

Budapest, 1907

VI., Andrásy-ut 35. sz., l. e.

Költözködők
figyelmébe!

villany bevezetéseket,
csillár átszereléseket
jutányosan végez

481

Kalmár József
villanszerelési vállalata
Arad, Salac-utca 2. sz.
242. Telefonszám 242.

Használt ólom

megvételre kerestetik.

14690—1915.

Hirdetmény.

A m. kir. honvédelmi minster ur 7025. eln. 18—1915. sz. kör-
rendeletével következőleg intézkedett:

A mezőgazdasági termelésnek, de különösen az aratási munká-
latoknak előmozdítása szempontjából szükségessé vált, hogy a ka-
tonai (népfelkelési) szolgálatot teljesítő hivatásos mezőgazdasági gé-
pészek és fűtők szabadságoltassanak, illetőleg községeknek, földbirto-
kosoknak és cséplőgéptulajdonosoknak rendelkezésére bocsáttassanak.
Erre nézve a következő rendelkezések irányadók:

I. A szabadságolások foganatosítása.

1. Azok a mezőgazdasági gépészek és fűtők, akik a pótlástek-
nél, hatóságoknál, intézeteknél, vasutbiztosító és egyéb alakulatoknál
az ország belsejében szolgálnak és előadhatónan beigazolják, hogy
hivatásos gépészek vagy fűtők, azonnal abba a községbe szabadságo-
landók, amelyben utóljára foglalkozásukat üzték.

Erre vonatkozó igazolásul szolgálnak bizonyítványok, munka
könyv, megbízható tanak vallomása; kétség esetén távirati kérdés
intézendő azon munkaadóhoz, illetőleg azon községhez, ahol az illető
mint gépész vagy fűtő működött.

2. Hasonlóképen szabadságolandók azok a mezőgazdasági gé-
pészek és fűtők is, akik a hadiszolgáltatásokról szóló törvény alapján
illetve mint népfelkelésre kötelezett munkások gyárakban és üze-
mekben, valamint egyéb hadicélú szolgálatra igénybe vétettek és át-
menetileg nélkülözhetők.

Amennyiben ily elszabadságolt egyének pótlása szükségessé válna,
a pótlás a hadiszolgáltatásokról illetőleg a népfelkelésről szóló törvény
alapján igényelhető.

Azok a mezőgazdasági gépészek és fűtők, akik a jelen rende-
lem kibocsátása előtti rövidebb időre felmentettek, a parancsnokság
által azonnal értesítendő, hogy 1915. évi szeptember hó 15-ig
szabadságoltattak.

Arad, 1915. június 7.

Városi tanács.

Aradi és csanádi egyesült vasutak.

Ezennel közöljük, hogy 1915. évi július hó
1-től kezdve törzsrészcvényeink 1914. évi osztá-
léka címén: Tíz korona.

6%-os elsőbbségi részvényeink 1914. évi rész-
osztaléka címén: Hat korona; és 5%-os másod-
sorozatu elsőbbségi részvényeink 1914. évi rész-
osztaléka címén: Ot korona fizettetik ki és pedig:

Aradon a társaság főpénztára és az Arad-
csanádi gazdasági takarékpénztár r-tsg.

Budapestben a Magyar Agrár és Járulékbank
részvénytársaság.

Bécsben Schoeller und Comp urak.

Berlinben a Nationalbank für Deutschland, a
Bank für Handel und Industrie, és a Berliner
Bankinstitut Joseph Goldsmit und Cie.

M/m Frankfurtban a Dresdener Bank in Frank-
furt am Main által.

Arad, 1915. június havában.

Az igazgatóság.

2127

Étburgonya

waggontételenként és mé-
termázsként kapható

Kalmár Endre

Arad,

Asztalos Sándor- és Chorin

Aron-utca sarok. 2109

Telefon sz. 670.

13070—1915. kh.

Hirdetmény.

A m. kir. Honvédelmi minis-
terium 6410—1915—20—b. sz. ren-
delete folytán közhírré teszem a
következőket:

A fekete tuskésdrótból és cin-
kezett tuskésdrótból a jelen rende-
let életbeléptetésének napján a
kereskedőknél és ipari vállalatok-
nál eladásra, vagy további feldol-
gozásra szánt akár már el is adott
minden meglévő készlet hadicélok-
ra igénybevetnek jelentetik ki.

Ezen készleteket birtokosaik
kötelesek 1915. év június hó 15.
napjáig „Tábori szállításvezetőség
Miskolc” címre vasuton, gyors-
árúként feladni.

A szállítási költségeket a ka-
tonai igazgatás a feladónak meg-
téríti.

A feladott anyagokért a kö-
vetkező térítések fognak fizettetni;
a) cinkezett tuskésdróttért 100
gk-onként 44 kor.

b) fekete tuskésdróttért 100
kg-onként 89 kor. a drót vastag-
ságára való tekintet nélkül.

A készlet birtokosa köteles a
feladással egyidejűleg az elszállítá-
sra kerülő készletekről egy hiva-
talos fuvarlevél másolatot és egy
jegyzéket póstán, ugyancsak a
„tábori szállításvezetőség Miskolc”
címre elküldeni. — A jegyzék-
ben fel kell tüntetni a készlet bir-
tokosát, az anyag nemét, a kül-
deményen a felismerhetőség céljá-
ból alkalmazott jeleket, a külde-
ményeknek a felvevő vasut hiva-
tal által megállapított számát és
súlyát. A jegyzéket a feladónak
alá kell írnia.

A fuvarlevél másolat és jegyzék
alapján a címzett a térítés kiuta-
lása iránt intézkedni fog.

A jegyzék második példányát
a „Központi fémrequisziós bizott-
ság Budapest Kereskedelemügyi
ministerium” címre kell közvet-
lenül megküldeni.

Aki a készleteket a megsza-
bott határidőig be nem szolgáltatja
az 1914. L. t.-c. 17. §-a értelmé-
ben két hónapig terjedhető elzá-
rással és 600 koronáig terjedhető
pénzbüntetéssel fog sújtani.

Esetleges felvilágosítások hiva-
talom iparügyi osztályánál meg-
kaphatók.

Arad, 1915. június 9.

Green
őskapitány.

Apró hirdetések.

Miként lehet az apróhirdetést feladni?

1. A hirdető teljes címének feltüntetésével.
 2. Jelige alatt.
 3. Oly értelemben, hogy a hirdető címét csak a kiadóhivatalban lehet meg tudni.
- A legalkalmasabb — amennyiben akadályba nem ütközik — az első mód, mert a címnek a lapban való közlése mellett gyorsabban lehet az ügyet elintézni.
- A cím utáni tudakozódás idővesztéssel jár.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

ALKALMAZÁST KERES.

19 éves hadmentes, szorgalmas, munkaszerető fűszerkereskedő segéd állást keres július 1-ére. Szíves ajánlatokat kér Morár Áron, Csikos János égnél, Nagyszalonta. 2118

ALKALMAZÁST NYER.

Gazdasági gépészként keresek azonnali belépésre. Bassoni Kálmán, Erdőkerék. 2122

Ügyes és megbízható varrónők, otthoni megvarrára is, katonai fehérmű munkát kaphatnak a Hungária Textilgyárban. 2128

5 és 6 éves gyermek mellé egy német bonét keresek. Fridman Juliska Forray-utca. 2105

Fiatalkereskedő segéd a fűszer vagy hason szakmából, alkalmazást nyerhet. Cím a kiadóhivatalban. 2101

Varrónők, kiknek saját varrógépeik vannak, fehérmű varrára felvételnek a Hungária Textilgyárban. 2108

Tízéves házmester nagy modern hában azonnala felvétetik. Cím a kiadóhivatalban. 1788

KIADÓ LAKÁS.

3 szobás erkélyes lakás a II. emeleten modern bérpalotában novemberre kiadó. Lakásnyilvántartási Iroda Daák Ferenc-ut. 8. Telefon 816. 2130

Andrássy-tér 8. sz. alatt egy I. emeleti utcai lakás, mely irodának, vagy üzleti célra igen alkalmas, augusztus 1-re kiadó. Bővebbet a házmesternél.

2 szobás udvari lakások Andrássy-tér 8. sz. alatt azonnala kiadók. Bővebbet a házmesternél.

ÜZLETEK.

Andrássy-tér 8. számú hában egy kisebb üzlethelyiség — különösen dohánytösdének alkalmas — azonnala kiadó. Bővebbet az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalában, József főherceg-ut 22. szám.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Egy amerikai arató kéveköti gép, teljesen új és egy tizenháromsoros vetőgép azonnala eladandó. Cím Pusztás Gergelyné Sopron, Alsóővár 46. 2114

Ajánlok prima raffiát legolcsóbban Roth József, Eötvös-utca 8. Telefon 68. 1706

Háztartási cikkek és butorok elküldéséért, jutányosan eladó. Waltzer János-utca 3. II. 1812

Papírszalvéta 1000 darab 5 koronáért kapható Pichler Sándor papírkereskedésben, Szabadság-tér. 781

Márványlapok nagyobb méretűek, megvételre kerestetnek. Cím a kiadóhivatalban. 2108

KÜLÖNFÉLE.

Csupuliga János 303. honvéd gyalogezred, 46. zászlóalj, 3. század, 1. szakaszbeli közlegény, ki Gyulára rukkolt be, 5 hónappal eselőtt let utoljára a Kárpátokból. Ki tud hollétééről, az értesitse testvéreit Csupuliga György, Kürtös 407. sz. címen. 2119

Az ujonnan életbe lépett polgári perrendtartás folytán segítség

Ügyvédi

és birósági

nyomtatványok

kaphatók az

Aradi Nyomda Részvénytársaság nyomdájában,

József főherceg-ut 22. szám. (Bejárat a Kossuth-szoborral szemben.)

Szombaton
a Goldman
uj éttermében
különlegesség

Cholet
füstölt hússal
kapható. 2129

Tégla.

Marosparti telepemről jömi-nőségű II. osztályu kézi téglá ezrenként 20 korona árban eladó. Nagyobb vételnél ár- engedmény. 2128

Pollak Sándor
gőztéglagyártó Arad—Mikolaka.
Városi Iroda Nádor-utca 14. Telefon 938.

12069—1915. kh.

Hirdetmény.

A magyar királyi Belügyminis-terium 51331—1915. számú rende-letével megállította, hogy a gyors-segély Augustus-alap által készitett hadi emlékérmekhez hasonló hadi emlékérmeket az Augustus-alapon és általa igazolvánnyal el-látott gyűjtőkön kívül, más is forgalomba hozhasson, valamint azt is, hogy ezeknek az érmeknek befoglalására szolgáló és szintén az Augustus-alap által készitett arany és ezüst kereteket más is előállíthasson.

Aki ezen tilalmat megszegi, ha a cselekmény a család büntet-tének vagy vétségének tényállá-dékát nem meríti ki, 7270—1914. B. M. eln. sz. belügyminis-teri rendelet értelmében, tilenót napig terjedhető elzárással és kettősárú koronáig terjedhető pénzbüntetés-sel fog büntetetteli.

Arad, 1915. június 10.

Grein Nándor
főkapitány.

Andrássy-tér 8. számú
hában egy kisebb

üzlethelyiség

— különösen dohánytösdének al- kalmas — azonnala

kiadó.

Bővebbet az „Aradi Közlöny” kiadó- hivatalában József főherceg-ut 22.

Karwinl

Kocka szén

Karwinl

Koksz

megrendeléseket waggonszámra s azonnali vagy későbbi szállításra legjutányosabb árakon házhoz szállítva elfogad:

Pollak Sándor
gőztéglagyártó Irodája Arad, Nádor- utca 14. 2128 Telefon 938.

Aradi és csanádi egyesült vasutak
menetrendje

Ervényes 1915. évi május 1-től

Aradról Szegedre indul:	
Személyvonat reggel	6.40
Motoros vonat délelőtt	11.05
Személyvonat délután	4.13
Aradról Szegedre érkezik:	
Személyvonat délben	12.00
Motoros vonat délután	9.40
Személyvonat este	9.31
Szegedről Aradra indul:	
Személyvonat éjjel	3.06
Motoros vonat délelőtt	10.35
Személyvonat délután	3.17
Szegedről Aradra érkezik:	
Személyvonat reggel	7.38
Motoros vonat délután	2.43
Személyvonat este	7.51
Aradról Brádra indul:	
Motoros vonat reggel	7.03
Személyvonat délután	12.49
Motoros vonat délután	8.00
Motoros vonat este	7.09
Aradról Brádra érkezik:	
Motoros vonat reggel	6.58
Motoros vonat délelőtt	1.10
Személy vonat este	7.48
Brádról Aradra indul:	
Személyvonat éjjel	3.00
Motoros vonat reggel	7.31
Motoros vonat délután	2.15
Brádról Aradra érkezik:	
Személyvonat délelőtt	10.00
Motoros vonat délután	1.24
Motoros vonat este	8.13
Borosjenőről Csermőre ind:	
Vegyes vonat délelőtt	9.32
Vegyes vonat délután	3.20
Vegyes vonat este	6.32
Csermőről Borosjenőre ind:	
Vegyes vonat reggel	5.27
Vegyes vonat délután	12.46
Vegyes vonat délután	4.30
Mároshégyesről Kétegyházára ind:	
Motoros vonat reggel	8.37
Motoros vonat délután	1.06
Motoros vonat este	6.20
Kétegyházáról Mároshégyesre ind:	
Motoros vonat reggel	5.43
Motoros vonat délelőtt	11.50
Motoros vonat délután	3.43
Ujmentannáról Kétegyházára ind.:	
Motoros vonat reggel	6.25
Motoros vonat délután	12.42
Motoros vonat este	8.09
Kétegyházáról Ujmentannára ind.:	
Motoros vonat reggel	5.28
Motoros vonat délelőtt	10.35
Motoros vonat délután	3.01
Borosbesről Menyházára ind:	
Motoros vonat este (július 1-től augusztus 31-ig)	6.35
Vegyesvonat délelőtt	10.25
Menyházáról Borosbesre ind:	
Vegyesvonat délután	2.39
Motorosvonat reggel (július 1-től augusztus 31-ig)	5.12